

Flerpartimotion

Motion till riksdagen

2010/11:-S33000

KH

Exempel: av Mona Sahlin m.fl. (S, MP, V)

med anledning av prop. 2010/11:1 Budgetproposition för
2011

FÖR HELA SVERIGE

Budgetmotion för 2011

1. ANSVAR FÖR HELA SVERIGE

Vi rödgröna partier har i en gemensam vårmotion och i en gemensam regeringsplattform presenterat vår politik för en ny färdriktning för Sverige. I valet fick vare sig alliansen eller vi rödgröna egen majoritet i riksdagen. Den sittande regeringen har valt att fortsätta i minoritet. Vi fullföljer vårt åtagande mot de väljare som röstade rödgrönt och lägger nu ett gemensamt alternativ till regeringens budgetförslag, baserat på våra vallöften.

Målet för vår politik är att Sverige ska vara ett jämlikt land. Ska målet kunna nås behöver fler möjligheter skapas. Barnens framtid ska inte avgöras av vad föräldrarna tjänar eller var man bor. Utbildning och trygghet ska vara för alla, så att vi kan utvecklas, genom hela livet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter att påverka både sina egna liv och samhällsutvecklingen i stort. Ingen ska hindras av diskriminering. Alla ska kunna förverkliga sina drömmar och utveckla sina förmågor.

Ett jämlikt Sverige är ett framgångsrikt Sverige. Där tas all begåvning, alla talanger och all arbetsvilja tillvara. Där vi bryr oss om varandra och där man kan känna sig trygg.

Engagemang och nyfikenhet förvandlas till nya idéer och växande företag, och därmed jobb och framtidstro. Så kan Sverige konkurrera med kunskap och förnyelse i en värld av ständigt tuffare internationell konkurrens. Ett jämlikt Sverige förutsätter ett jämställt Sverige. För att minska klyftorna mellan kvinnor och män behöver en rad strukturella reformer genomföras. De ekonomiska skillnaderna mellan kvinnor och män ska minska. Att hålla samman Sverige är det viktigaste uppdraget för oss rödgröna partier.

Idag går utvecklingen i motsatt riktning. Unga möter stängda dörrar.

Långtidsarbetslösheten biter sig fast på farligt höga nivåer. Svårt sjuka människor görs försäkringslösa. Klyftorna ökar, både mellan människor med höga och låga inkomster, och mellan män och kvinnor. Den här utvecklingen är inte värdig ett välfärdsland som Sverige. På längre sikt hotar den förutsättningarna för jobb och ekonomisk utveckling.

Men det går att byta färdriktning. Det finns många företag som ropar efter arbetskraft, men inte hittar rätt kompetens - samtidigt som det finns många unga som inte vill något hellre än att jobba. Det finns stora investeringar som behöver göras i kollektivtrafik, järnvägar, bostäder, energieffektivisering och förnybar energi för att möta klimatutmaningen och göra Sverige till världsledande på grön omställning och miljöteknik – och så många positiva

följdeffekter i jobb och ekonomisk utveckling om vi tar vara på möjligheterna. Det finns så mycket kreativitet, engagemang och framtidstro; bara alla får chansen att växa.

Ett långsiktigt hållbart Sverige är ett framgångsrikt Sverige där vi är beredda att ta ansvar. För ekonomin, för jobben, för skolan, vården och omsorgen. För trygghet i livets olika skeden, för miljön och för kommande generationer. För oss är öppna gränser är en förutsättning för en ansvarsfull ekonomisk politik. En öppnare värld där människor ges möjlighet att söka arbete i andra länder och där solidaritet och rätten att söka skydd undan förföljelse är självklar.

Sverige ska tillbaka till överskott i de offentliga finanserna. Reformerna ska bara genomföras om det statsfinansiella läget så tillåter. De budgetpolitiska målen ska ligga fast. Vi lovar att inte sänka skatterna på lånade pengar. Vi vill att regeringen tillsätter en Jämlikhetskommission, för att analysera skillnader i livsvillkor och föreslå förändringar för att öka den sociala rörligheten.

Ett modernt välfärdsland där jobben, miljön och minskade klyftor sätts först – det är vårt framtidsland.

2. INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ANSVAR FÖR HELA SVERIGE	1
2. INNEHÅLLSFÖRTECKNING	4
3. FÖRSLAG TILL RIKSDAGSBESLUT	7
4. EKONOMISKA LÄGET	9
4A. Global ekonomisk osäkerhet	9
4B. Långtidsarbetslösheten biter sig fast	9
4C. Välfärdens finansiering försvagas	11
4D. Utförsäkringarna fortsätter	12
4E. Sverige förlorar på en passiv klimat- och miljöpolitik	13
4F. Ojämligheten har ökat	14
4G. Sverige ska tillbaka till överskott	15
5. DET RÖDGRÖNA ALTERNATIVET	16
5A. ETT FRAMGÅNGSRIKT SVERIGE - Där jobben sätts först	16
1. 100 000 FLER JOBB, PRAKTIK- OCH UTBILDNINGSPLATSER	16
2. RIVSTART FÖR SVERIGES UNGA	16
3. KONKURRENSKRAFTIG INDUSTRI OCH SÄNKT RESTAURANGMOMS	17
4. UTVECKLING AV KOMPETENS – 44 000 UTBILDNINGSPLATSER OCH HÖJDA STUDIEMEDEL	17
5. TRYGGARE JOBB	18
6. JÄMSTÄLLDA JOBB- OCH INVESTERINGAR I EN BÄTTRE ARBETSMILJÖ	19
7. FLER OCH BÄTTRE JOBB I SKOLA, SJUKVÅRD OCH OMSORG	19
5B. ETT RÄTTVIST SVERIGE - Där välfärden är för alla	20
1. KVALITETSLYFT I FÖRSKOLAN – MAX FEM BARN PER PERSONAL OCH SÄNKT MAXTAXA	20
2. FÖRBÄTTRA BARNENS UPPVÄXTVILLKOR	21
3. KUNSKAP OCH KVALITET I SKOLAN – MED MINDRE KLASSER	21
4. VÅRD I VÄRLDSKLASS	21
5. EN RIKTIG SJUKFÖRSÄKRING – UTAN STUPSTOCK	22
6. ÖKAD LIVSKVALITET FÖR ÄLDRE	22
7. SLOPAD SKATTEKLYFTA MELLAN LÖN OCH PENSION	23

8. KREATIVA SVERIGE	23
9. BYGG BORT BOSTADSBRISTEN – BYGG ETT TILLGÄNGLIGT SVERIGE.....	24
10. TRYGGHET I VARDAGEN	24
5C. ETT HÅLLBART SVERIGE - Där vi tar ansvar för kommande generationer.....	25
1. ÖKA KLIMATINVESTERINGARNA – NYTT KLIMATAVDRAG	25
2. GÖR TRANSPORTERNA GRÖNA.....	25
3. SKAPA EN GIFTFRI VARDAG.....	26
4. DRIV PÅ DET INTERNATIONELLA KLIMATARBETET	26
5. ETT GRÖNARE SVERIGE.....	27
5D. SOLIDARITETEN KÄNNER INGA GRÄNSER	27
5E. POLITIK GÖR SKILLNAD.....	28
6. UTGIFTER.....	29
UO1.....	30
UO2.....	30
UO3.....	30
UO4.....	30
UO6.....	30
UO7.....	31
UO9.....	32
UO10.....	32
UO11.....	32
UO12.....	33
UO13.....	33
UO14.....	34
UO15.....	36
UO16.....	36
UO17.....	37
UO18.....	37
UO19.....	37
UO20.....	37
UO21.....	38
UO22.....	38

UO23.....	39
UO24.....	40
UO 25.....	41
Anslagsbehållningar i statliga myndigheter.....	42
7. SKATTER.....	43
8. FINANSIELLT SPARANDE & SALDO M.M.....	48
Bilaga 1 – Anslagsförändringar för utgiftsområden	50
Bilaga 2 – Typfallsberäkningar	59

3. FÖRSLAG TILL RIKSDAGSBESLUT

1. Riksdagen godkänner de riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som föreslås i motionen.
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten till följd av tekniska justeringar till 1 078 miljarder kronor för 2011 och 1 103 miljarder kronor för 2012.
3. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten till 1 118 miljarder kronor för 2013 (se avsnitt 8).
4. Riksdagen godkänner beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2011 i enlighet med tabell 7.1 i avsnitt 7.
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2011 i enlighet med tabell 6.1 i avsnitt 6.
6. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2011 enligt tabell 6.1 i avsnitt 6.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inriktningen av skattepolitiken i avsnitt 7.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om ett program för fler jobb i enlighet med avsnittet ”Ett framgångsrikt Sverige” i avsnitt 5A.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om investeringar i utbildning i enlighet med avsnittet ”Ett framgångsrikt Sverige” i avsnitt 5A.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag för högre kvalitet i välfärden i enlighet med vad som föreslås i avsnittet ”Ett rättvist Sverige” i avsnitt 5B.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om en modern och rättssäker sjukförsäkring utan stupstock i enlighet med vad som föreslås i avsnittet ”Ett rättvist Sverige”, avsnitt 5B.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag för att investera i grön omställning i enlighet med vad som föreslås i avsnittet ”Ett hållbart Sverige”, avsnitt 5C.

13. Riksdagen tillkännager som sin mening vad som i motionen anförs om utförsäljning av statliga bolag och behovet av att justera den beräkningstekniska schablonen för intäkter av utförsäljningar av statliga bolag.
14. Riksdagen beslutar att återta regeringens bemyndigande att minska ägandet i Posten och SBAB samt att inskränka regeringens mandat att ytterligare minska ägandet i Telia Sonera.

4. EKONOMISKA LÄGET

4A. Global ekonomisk osäkerhet

Under 2010 har den globala konjunkturen vänt. Men stora risker kvarstår, inte minst till följd av de ansträngda offentliga finanserna i många OECD-länder på grund av finanskrisen. Många länder präglas fortfarande av en mycket hög arbetslöshet med stora sociala konsekvenser som följd. Detta tillsammans med budgetåtstramningar och statsfinansiella problem i dessa länder riskerar att få en negativ effekt på konjunkturen och arbetslösheten också i Sverige. Fallet i tillgångspriserna inte minst på fastighetsmarknaden tynger kraftigt många länders utvecklingspotential, inte minst till exempel på Irland och i länderna i södra Europa.

Utvecklingen i USA är osäker. En oroande utveckling är de allt starkare protektionistiska krafterna i den amerikanska politiska debatten. Den amerikanska arbetsmarknaden fortsätter att utvecklas mycket svagt och det finns betydande kvarvarande problem på den amerikanska fastighetsmarknaden.

Allt mer av den ekonomiska styrkan återfinns i Asien. Detta är en utmaning för svenskt näringsliv som behöver kunna ta del av de starkt växande varu- och tjänstemarknaderna i dessa länder.

Svensk BNP sjönk med cirka fem procentenheter förra året. I år genomgår Sverige en mycket stark BNP-rekyl om närmare fem procentenheter. Det gör att vi i början på år 2011 sannolikt är tillbaka på den BNP-nivå som rådde år 2007.

Tabell 4.1: Prognos för BNP-utveckling, 2006-2014 (kalenderkorrigerad)

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
4,6	3,4	-0,7	-5,0	4,5	3,7	3,8	3,3	2,9

Källa: BP, bilaga 2, sida 12

4B. Långtidsarbetslösheten biter sig fast

Sverige har en historiskt hög arbetslöshet. SCB/AKU rapporterar att arbetslösheten överstiger åtta procentenheter. Massarbetslösheten tenderar att bita sig fast. Det har under

mandatperioden tillkommit cirka 100 000 fler arbetslösa samtidigt som utanförskapet har vuxit och andelen sysselsatta har minskat.

Regeringen bedömer att resursutnyttjandet i ekonomin når jämvikt först i slutet av 2014 (se BP2011, sidan 107). Trots detta är budgetpropositionen praktiskt taget fri från konkreta åtgärder i syfte att pressa tillbaka arbetslösheten.

Arbetslösheten har sannolikt toppat i nivå och nyinflödet i arbetslöshet sjunker. Men arbetslösheten är fortsatt hög, och trots att den sjunker så når regeringen, enligt sina egna bedömningar, endast ned till 6 procent arbetslöshet 2014 – vilket är densamma som arbetslösheten var när den borgerliga regeringen tillträdde. Då beskrev den nuvarande finansministern sex procentenheters arbetslöshet som ”massarbetslöshet”.

Särskilt oroande är den höga ungdomsarbetslösheten och att långtidsarbetslösheten biter sig fast. En av tre arbetslösa är långtidsarbetslösa. Det är en historiskt hög nivå. 100 000-tals långtidsarbetslösa återfinns i så kallade garantier men där väldigt få får aktiva insatser i form av utbildning eller praktik. Tvärtom präglas garantierna av passivitet.

I budgetpropositionen förutspår regeringen att arbetslösheten kommer att vara på en hög nivå under hela mandatperioden. Först 2014 räknar regeringen med att arbetslösheten kommer att vara tillbaka på den nivå som rådde i ”massarbetslöshetens ” Sverige år 2006.

Tabell 4.2: Prognos för arbetslöshet 2010-2014 (15-74 år)

2010	2011	2012	2013	2014
8,4	8,0	7,4	6,7	6,0

Källa: BP, bilaga 2, sida 8

Parallellt med den höga arbetslösheten börjar flaskhalsar dyka upp på arbetsmarknaden. Allt fler företag rapporterar svårighet att – trots hög arbetslöshet – hitta rätt arbetskraft. Detta är bland annat resultatet av stora nedskärningar inom utbildningsområdet som har bidragit till att arbetsmarknadens funktionssätt har försämrats. Sverige hade stått starkare idag om fler av de arbetslösa hade fått effektiva utbildningar.

Förste vice riksbankschef Svante Öberg konstaterar - på SCB:s konferens i Saltsjöbaden den 7 oktober 2010 - att ”bristen på arbetskraft stiger nu snabbare än vad arbetslösheten

faller. Det tyder på att matchningsproblemen på arbetsmarknaden kan bli påtagliga långt innan arbetslösheten har kommit ner på en normal nivå.”

Flaskhalsarna leder till höjda räntor och svagare återhämtning än annars. Trots att regeringen i budgetpropositionen räknar med 8 procents arbetslöshet saknas reformer och investeringar för att skapa jobb.

Nu krävs det en aktiv och ansvarsfull politik som sätter jobben först. En politik som inte accepterar en arbetslöshet på sex procent och ser det som ett slags normaltillstånd. I denna budgetmotion lägger vi en rad förslag för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och genomföra investeringar som förbättrar den svenska ekonomins långsiktiga förmåga till ekonomisk utveckling.

4C. Välfärdens finansiering försvagas

Den finanskris som drabbade Sverige och världen under hösten 2008 har inneburit stora påfrestningar på den svenska ekonomin med ett kraftigt produktions- och sysselsättningsbortfall. Krisen drabbade exportindustrin mycket hårt genom att efterfrågan sjönk kraftigt och många arbetstillfällen försvann, vilket i sin tur innebar att kommunsektorns skatteunderlag sjönk. Efterfrågan på välfärdstjänster har dock inte minskat i samband med krisen. Snarare så ökar efterfrågan på sjukvård, skolan och förskola trendmässigt.

Flera företrädare för regeringen har aktivt förnekat att det skulle ha skett några nedskärningar i den offentligt finansierade välfärden under mandatperioden som varit men nu visar regeringens egna beräkningar och prognoser på att det faktiskt skett en betydande minskning av antalet sysselsatta i dessa sektorer.

Tusentals jobb i välfärden – skola, vård och omsorg – har försvunnit under den senaste mandatperioden. Enligt en rapport från Konjunkturinstitutet som regeringen refererar till i budgetpropositionen rör det sig om cirka 33 000 jobb mellan 2007 och 2009. Korrigerar man för plusjobb och nystartsjobb rör det sig om cirka 20 000 jobb som försvunnit sammantaget inom den privata och den offentligt drivna välfärden. Det är således omfattande nedskärningar som skett i välfärden med färre lärare och andra viktiga

yrkesgrupper. Under det senaste året har t.ex. antalet lärare blivit 3 000 färre och resultaten i skolan är historiskt låga.

I regeringens budgetproposition gör regeringen bedömningen att uppsägningarna fortsätter med 15 000 sysselsatta i år i den skattefinansierade välfärden. (se sida 217 i budgetpropositionen).

Enligt regeringens egen bedömning kommer kommunsektorn att ha ett negativt finansiellt sparande under alla fyra åren nästa mandatperiod. Regeringen skriver dessutom att kommunerna inte nästa år klarar kraven för god ekonomisk hushållning (se sida 100 i budgetpropositionen). Men trots detta så aviseras inga permanenta förstärkningar av välfärden däremot permanenta skattesänkningar.

Bristerna i välfärden är stora och det krävs krafttag för att minska barngrupperna i förskolan och anställa fler lärare i skolan. Det behövs också mer resurser till sjukvården och äldreomsorgen för att öka kvaliteten och förbättra personaltätheten. Huvudsyftet är naturligtvis att öka kvaliteten i välfärden, men givet det fortsatt låga resursutnyttjandet är det därtill den överlägset mest effektiva stimulansåtgärden som står till buds.

Tabell 4.3: Finansiellt sparande i kommunsektorn (miljarder kronor)

2011	2012	2013	2014
-7	-8	-7	-4

Källa: BP, bilaga 2, sid 18

Vår samlade bedömning är att det krävs ökade permanenta statbidrag till kommunerna. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet vill därför att kommunsektorn tillförs cirka 6,5 miljarder kronor mer än med regeringens alternativ det kommande året. Varav 3,5 miljarder i ökade permanenta statsbidrag för såväl 2011 som 2012.

4D. Utförsäkringarna fortsätter

De nuvarande sjukförsäkringsreglerna är inte värdiga ett välfärdsland som Sverige. Otaliga fall av inhuman och omänsklig behandling i form av utförsäkring av allvarligt sjuka människor har visat på en reform som fullständigt löpt amok. Hittills i år har knappt 38 000

personer utförsäkrats (från sjukpenning och tidsbegränsad sjukersättning). Under helåret 2010 räknar Försäkringskassan med att cirka 43 000 personer kommer att utförsäkras.

Påstående har framförts om att utförsäkringarna skapar fler jobb. Statistik från Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen visar att så inte är fallet. Endast omkring 3 procent av de utförsäkrade har fått ett reguljärt jobb.

De senaste veckorna har det också hörts röster från alliansen om att förändringarna kanske inte var de allra mest genomtänkta. Ett entydigt besked från regeringen om omprövning har dock dröjt. Den nya socialförsäkringsministern meddelade dock den 13 oktober att en översyn ska ske men att ”det inte på något vis [innebär] en förändring av den grundläggande reform vi har genomfört.” Vi menar att detta inte duger utan att regeringen måste agera nu för att stoppa utförsäkringarna. Utförsäkringarna ger inte jobb utan enbart mänskligt lidande och minskad sammanhållning.

4E. Sverige förlorar på en passiv klimat- och miljöpolitik

Den gångna valrörelsen visade med stor tydlighet att regeringen snarare ser klimatåtgärder än klimatförändringar som det stora hotet mot Sveriges framtid. Detta faktum följs nu upp i budgetpropositionen som följaktligen saknar de politiska initiativ som krävs för att vi i Sverige ska kunna vara med och bidra konstruktivt till att klara klimatfrågan.

Ett exempel är regeringens politik på infrastrukturområdet. Investeringar i vägar ökar stadigt medan investeringarna i järnväg minskar. När det gäller nya spår handlar det om en reduktion med närmare 70 procent fram till år 2014. Resultatet blir i princip fortsatta utsläpp från transportsektorn på dagens nivå fram till 2020, enligt regeringens egen analys .

Tiden vi har på oss för att stoppa klimatförändringarna är kort. Om vi inte gör något nu blir konsekvenserna stora för enskilda människor och för samhällsekonomin som helhet i framtiden. Vi rödgröna inser att det är billigare att agera nu än att vänta.

Inom miljöpolitiken är miljömålsarbetet grunden för långsiktighet och helhetssyn. Miljömålsrådet konstaterade 2008 att det blir svårt att nå miljömålen med nuvarande takt. Rådet föreslog en lång rad konkreta åtgärder för att underlätta måluppfyllelse och förbättra miljöarbetet.

I regeringens miljömålsproposition föreslogs inga konkreta nya åtgärder eller nya resurser för att nå målen. Däremot försvagades bedömningsgrunderna för målen. Regeringen har också under mandatperioden skurit ned på flera anslag som rör miljömålen.

Miljöarbetet har inte bara stått still med regeringens politik utan också gått bakåt.

4F. Ojämlikheten har ökat

För oss rödgröna partier är minskade klyftor och ökad jämlikhet viktiga politiska mål. I grunden bottnar detta i vår uppfattning om alla människors lika värde. Vi vet att människors livsmöjligheter skiljer sig åt beroende på arv och social miljö. Politiken kan och ska därför på olika sätt bidra till att utjämna dessa skillnader. Ett jämlikt samhälle ökar människors reella frihet och valmöjligheter, vilket ökar den sociala rörligheten och bidrar till en mer dynamisk ekonomi.

Riksdagens utredningstjänst har analyserat de fördelningspolitiska effekterna av regeringens politik under den förra mandatperioden. Studien visar att den procent av befolkningen med högst inkomster har fått lika mycket som den fjärdedel av befolkningen som har lägst inkomster fått tillsammans.

Konsekvenserna av denna omfördelning är omfattande. Antalet personer i relativt fattiga hushåll (60 procent av medianinkomsten) beräknas öka med drygt 250 000 mellan 2006 och 2010 (enligt Riksdagens utredningstjänst). En grupp som drabbats särskilt hårt är ensamstående föräldrar. I denna grupp beräknas andelen relativt fattiga, de flesta kvinnor, öka från 18 procent år 2006 till 25 procent 2010.

Regeringens ekonomiska politik har ökat ojämlikheten mellan kvinnor och män. Nästan sextio procent av skatteförändringarna och reformerna under den förra mandatperioden har gått till män. Samtidigt har kvinnor i högre grad än män drabbats av försämringarna i exempelvis sjuk- och föräldraförsäkringarna. Sammantaget har den genomsnittliga skillnaden i inkomst mellan kvinnor och män ökat med knappt 10 000 kronor om året.

Utöver denna indirekta omfördelning av inkomster från kvinnor till män har regeringen genomfört reformer som direkt motverkar jämställdhet. Det handlar till exempel om vårdnadsbidraget och barnomsorgspengen.

Regeringens enda ekonomiska reform med uttalat jämställdhetssyfte; jämställdhetsbonusen har inte nått önskad effekt. Försäkringskassan konstaterar i en analys i mars i år ”att jämställdhetsbonusen inte haft någon effekt på uttaget av föräldrapenningen.”

Sammantaget har regeringens politik inneburit flera steg bakåt för jämställdheten.

4G. Sverige ska tillbaka till överskott

När den borgerliga regeringen tillträdde 2006 var överskottet i de offentliga finanserna på cirka 70 miljarder kronor. I dag pekar regeringens prognoser på ett underskott om runt 40 miljarder 2010. När arbetslösheten har vuxit har underskotten i de offentliga finanserna ökat. De offentliga finanserna har således försämrats med drygt 100 miljarder kronor mellan år 2006 och 2010.

Att sälja ut statliga bolag förbättrar inte det finansiella sparandet då staten bara byter en tillgång mot en annan. Ska man värna de offentliga finanserna krävs istället ansvar för såväl inkomster som utgifter. Sverige ska tillbaka till överskott.

Den offentliga sektorns finansiella sparande ska visa ett överskott på en procent av BNP över en konjunkturcykel. Utgiftstaken är ett centralt styrinstrument för budgetpolitiken. De årliga statliga utgifterna får inte överstiga den nivå till vilket utgiftstaket är bestämt.

Tabell 4.4: offentliga sektorns finansiella sparande 2006 och 2010

2006	2010
Överskott om 65 miljarder (+2,2 %)	Underskott om 41 miljarder (-1,3%)

Källa: BP, bilaga 2, sida 16

5. DET RÖDGRÖNA ALTERNATIVET

5A. ETT FRAMGÅNGSRIKT SVERIGE - Där jobben sätts först

Ska Sverige klara den tuffa globala konkurrensen måste vi alla ständigt utvecklas. Det kräver hårt arbete – men också att vi får utlopp för vår kreativitet, våra idéer och vårt engagemang. Varje person som lyckas nå sitt eget mål, att slutföra en utbildning, lära sig ett yrke eller starta ett nytt företag, bidrar till Sveriges framgång. Vårt mål är att nå full sysselsättning och hålla ihop Sverige. Det kräver aktiva satsningar på jobb, utbildning och praktik, målmedvetna investeringar och sunda offentliga finanser.

1. 100 000 FLER JOBB, PRAKTIK- OCH UTBILDNINGSPLATSER

Sverige behöver fler jobb. Vi föreslår i denna motion 100 000 fler jobb, praktikmöjligheter och utbildningsplatser. Vi vill investera i det som bygger Sverige starkt inför framtiden. Vi vill investera i nya företag, i ökad konkurrenskraft, i nya bostäder, i hållbar infrastruktur, i klimatomställning och välfärd. Vi vill ge unga chansen att bidra till Sveriges framtid.

2. RIVSTART FÖR SVERIGES UNGA

Dagens höga ungdomsarbetslöshet är ett slöseri med en hel generations kunskaper och engagemang. Vi vill införa ett Ungdomsavdrag där hela arbetsgivaravgiften tas bort för den som anställer en ung arbetslös. Motsvarande subvention kan ges för den som ger en ung person en praktik- eller traineeplats. När nu de största ungdomskullarna sedan 1960-talet lämnar gymnasiet, samtidigt som fyrtiotalisterna går i pension vill vi uppmuntra företag och organisationer att tidigarelägga framtida anställningar genom ett brett Generationsväxlingsprogram.

Vi vill ta bort regeringens aktivitetsförbud på Arbetsförmedlingen, som tvingar unga att vänta minst tre månader för att få utbildning eller praktik. Många unga som inte får jobb saknar en fullständig gymnasieexamen. Vår långsiktiga ambition är att alla före 25 års ålder ska ha en fullständig gymnasieexamen. Vi vill redan 2011 införa ett Ungdomslyft för att ge unga arbetslösa möjlighet att läsa in gymnasiet med rimliga studievillkor, och vill därefter gå vidare med ett bredare Framtidslyft som ska omfatta fler grupper.

Idag drabbas unga särskilt hårt av att arbetsgivare kan stapla visstidsanställningar på varandra i årtal. Ungas rätt till trygga anställningar måste stärkas. Även ekonomiska incitament, såsom socialavgifter, ska ses över i detta sammanhang.

3. KONKURRENSKRAFTIG INDUSTRI OCH SÄNKT RESTAURANGMOMS

För att klara den tuffa internationella konkurrensen måste svenska företag ständigt utvecklas och nya växa fram. Vi vill att Sverige ska vara en ledande industrination med en kunskapsintensiv tjänstesektor. Det behövs mer forskning, fler innovationer, mer riskkapital och bättre villkor för småföretag. Forskningen måste kontinuerligt stärkas så att Sverige kan konkurrera med högt kunskapsinnehåll; inte låga löner.

Vi vill inrätta innovationsprogram för en konkurrenskraftig industri och kunskapsintensiv tjänstesektor. Ett forskningsavdrag skulle också vara betydelsefullt för Sveriges framtida konkurrenskraft. För att förenkla företagarnas vardag vill vi skapa en Onestop tillståndsportal och förbättra företagens möjligheter att själva välja karenstid i sjukförsäkringen. För att stärka tillgången på riskkapital vill vi också inrätta en riskkapitalfond. Hela Sverige ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina styrkor och förutsättningar. Vi vill investera i välfungerande kommunikationer och driva på för att det ska finnas både offentlig och kommersiell service i hela landet.

Redan 2011 och 2012 vill vi sänka socialavgifterna för småföretag så att det blir billigare att anställa. Vi har också, i likhet med regeringen, som reformambition att under mandatperioden sänka restaurangmomsen, givet att det finns ett varaktigt reformutrymme. Om ytterligare ekonomiskt utrymme uppstår kommer vi att gå vidare med ytterligare lättnader för småföretagen. Det kan handla om sänkningar av momsens i andra delar av tjänstesektorn, sänkta arbetsgivaravgifter, minskade sjuklönekostnader eller ett riskkapitalavdrag.

4. UTVECKLING AV KOMPETENS – 44 000 UTBILDNINGSPLATSER OCH HÖJDA STUDIEMEDEL

Utbildning är nyckeln till framtidens jobb och konkurrenskraft, men också till människors frihet att forma sina egna liv. Ska företagen klara av att ständigt utvecklas måste deras anställda också kunna göra det. Det förutsätter breda investeringar i utbildning.

Redan 2011 vill vi bygga ut högskolan, yrkeshögskolan, vuxenutbildningen och den yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningen med 44 000 platser. Vi vill förbättra utbildningen vid högskolan, genom satsningar på kvalitet och bättre karriär- och yrkesvägledning och bättre möjligheter till praktik.

Många studenter upplever sin ekonomiska situation som pressad. Om det finns utrymme för ytterligare reformer under mandatperioden vill vi höja studiemedlet med 600 kronor i månaden – 400 kronor i bidrag och 200 kronor i lån. Vi vill också höja tilläggsbidraget för studenter med barn med 25 procent. En ytterligare höjning av studiemedlet kan behövas på sikt. För att fler ska få chansen att läsa på högskolan måste också antagningsreglerna till högskolan förändras. Till exempel ska arbetslivserfarenhet kunna tillgodoräknas och möjligheter att läsa in på komvux finnas.

Arbetsförmedlingen ska bättre kunna möta även dem som vill gå vidare i sitt yrkesliv och ska därför utvecklas till en Kompetensförmedling. Även den som jobbar behöver uppdatera sin kompetens. Det är därför angeläget att, tillsammans med arbetsmarknadens parter, noga utreda förutsättningarna för en Kompetensförsäkring.

Nyanlända ska få lättare att få jobb. Språket är då en nyckel. Vi vill göra en kvalitetssatsning av SFI. Alla kommuner ska också föras skyldiga att kunna ta emot flyktingar.

Förutsättningarna för personer med en funktionsnedsättning att delta i arbetslivet måste också förbättras.

5. TRYGGARE JOBB

Vi vill förbättra arbetslöshetsförsäkringen. Det ska inte kosta mer än cirka 80 kronor i månaden att vara med – lika för alla. Alltför få anställda har idag en rimlig inkomstrygghet vid arbetslöshet. Vi vill höja ersättningsnivån och taket så att alla som tjänar upp till cirka 25 000 kronor i månaden 2012 får ut 80 procent av sin lön i a-kassa.

Steg för steg vill vi nå målet om att minst 80 procent ska få 80 procent av sin lön i arbetslöshetsersättning. En sammanhållen översyn av hela regelverket kring a-kassan behöver göras så att försäkringen blir enkel att förstå, pålitlig, träffsäker och inte möjlig att missbruka. Vi vill bland annat se över villkoren för deltidsarbetslösa och studerande. A-kassan ska vara frivillig och solidariskt finansierad.

Vi vill stärka arbetsrätten. Vi vill göra det lättare att få fasta tjänster genom att lagstifta så att det blir svårare för arbetsgivare att stapla visstidsanställningar på varandra. Alla som arbetar i Sverige ska behandlas lika. Vi vill riva upp Lex Laval, revidera utstationeringsdirektivet och verka för att EU ska anta ett juridiskt bindande socialt protokoll för fackliga rättigheter. Vi vill också se över lagstiftningen när det gäller företags

och organisationers anlitan­de av bemanningsföretag. Företrädesrätten vid återanställning får inte sättas ur spel när arbetsgivare hyr in personal från bemanningsföretag.

6. JÄMSTÄLLDA JOBB- OCH INVESTERINGAR I EN BÄTTRE ARBETSMILJÖ

Vi vill att kvinnor ska ha halva makten och hela lönen. Det måste bli ett slut på lönediskrimineringen av kvinnor. Vi vill att alla arbetsgivare med minst 10 anställda ska göra lönekartläggningar varje år och upprätta handlingsplaner. Vi vill också se över möjligheterna att införa någon form av vite för de arbetsgivare som trots lönekartläggning och handlingsplaner inte åtgärdar lönediskriminering. Så blir arbetsmarknaden mer jämställd. Om det finns utrymme för ökade reformer vill vi att Diskrimineringsombudsmannen ska få förstärkta resurser.

För att skapa ett jämställt arbetsliv är det även viktigt att heltid blir en rättighet, och deltid en möjlighet. Arbetsmarknadens parter har det huvudsakliga ansvaret för att det blir så, men om frågan inte kan lösas avtalsvägen är vi beredda att lagstifta om rätt till heltid. Redan 2011 och 2012 vill vi investera i en heltidsmiljard för att driva på utvecklingen i kommuner och landsting.

Vi vill också investera i en bättre arbetsmiljö. Vi vill öka resurserna till Arbetsmiljöverkets tillsyns- och informationsarbete, utbildning av skyddsombud, de regionala skyddsombudens verksamhet samt arbetslivs- och arbetsmiljöforskning. Stress och belastningsskador är prioriterade forskningsområden.

7. FLER OCH BÄTTRE JOBB I SKOLA, SJUKVÅRD OCH OMSORG

Kvaliteten i skolan, sjukvården och omsorgen måste förbättras. Under 2010 kommer sysselsättningen i den offentligt finansierade välfärden att minska med 15 000 personer enligt regeringens egna bedömningar (se BP2011, volym 1, sidan 217). Det innebär att varje elev får mindre uppmärksamhet i skolan, och att patienterna får sitta längre i väntrummen.

Högre kvalitet går inte att uppnå utan fler anställda i välfärden. Vi vill investera cirka 6,5 miljarder kronor mer än regeringspartierna i vård, skola och omsorg för år 2011. Vi vill långsiktigt säkra kommuners och landstings ekonomi genom att se till att statsbidragen är värdesäkrade.

Vi vill också att alla ska kunna veta vad de kan kräva av offentliga tjänster, och menar till exempel att statliga myndigheter ska uppmuntras att införa servicegarantier. Utöver mer resurser och fler anställda i välfärden, behövs det också smartare sätt att utnyttja välfärdens resurser. Det gäller inte minst personalens kunskap och kompetens. Alla som jobba i offentligt finansierade verksamheter ska ha rätt till meddelarskydd.

* * *

5B. ETT RÄTTVIST SVERIGE - Där välfärden är för alla

Vi vill att alla ska ha tillgång till en välfärd av hög kvalitet – när man behöver det. Behoven ska styra, inte var man bor, var man är född, vad man tjänar eller vilket kön man har. Men idag går utvecklingen i motsatt riktning. Nya vårdbolag söker sig till områden där det går lätt att tjäna pengar, inte dit där behoven är störst. Sjukförsäkring tar slut, trots att inte sjukdomen gör det. Elevernas kunskapsresultat i skolan sjunker. Det är en utveckling som måste brytas. Vi vill förbättra kvaliteten och tillgängligheten i välfärden. Därför kommer vi att prioritera ekonomiska satsningar till välfärden i bland annat kommuner och landsting. För oss kommer välfärden först och är överordnad skattesänkningar.

1. KVALITETSLYFT I FÖRSKOLAN – MAX FEM BARN PER PERSONAL OCH SÄNKT MAXTAXA

Grunden till det livslånga lärandet läggs i förskolan. Alla barn ska få uppmärksamhet och stöd i sin individuella utveckling. Det kräver kompetent personal som har tid och förmåga att se och stödja varje barn. Redan 2011 vill vi investera i ett brett Kompetenslyft för förskolans personal och ta ett första steg för mindre barngrupper. Vårt mål är att det ska finnas max fem barn per anställd, och bedömer att det skulle vara fullt möjligt att nå det redan under innevarande mandatperiod givet att staten och kommunerna delar på kostnaderna.

Vi vill också införa en rätt för barn att gå 30 timmar i förskolan – även om de får ett syskon eller en förälder blir arbetslös. För att vardagen ska gå ihop för många småbarnsföräldrar räcker det inte med en bra förskola, det krävs också barnomsorg som håller öppet när föräldrarna arbetar på kvällar, nätter och helger. Vi vill därför stimulera kommunerna att erbjuda mer barnomsorg på obekvämt arbetstid, och är därefter beredda att utvärdera denna satsning och se över lagstiftningen på detta område.

Om det finns utrymme för fler reformer under mandatperioden vill vi också sänka avgifterna i förskolan, genom sänkt maxtaxa.

2. FÖRBÄTTRA BARNENS UPPVÄXTVILLKOR

Idag växer allt fler barn upp i fattiga familjer. Vi vill minska barnfattigdomen. Vårt mål är att antalet familjer i behov av socialbidrag ska vara 50 000 färre 2015. Till detta syftar flera av våra förslag för jobb och utbildning.

Vi vill också höja underhållstödet, bostadsbidraget för ensamstående och taket i den tillfälliga föräldrapenningen (de så kallade vab-dagarna). För att förbättra alla barns trygghet vill vi utreda hur barnkonventionen ska kunna införlivas i svensk lagstiftning. Vi vill också ta ett samlat grepp om familjepolitiken och modernisera lagstiftningen så att den passar alla typer av familjebildningar.

3. KUNSKAP OCH KVALITET I SKOLAN – MED MINDRE KLASSER

Vi vill se en likvärdig skola som sätter varje elevs möjlighet att nå kunskapsmålen i centrum, och stimulerar till kreativitet och ansvarstagande. Då behövs mindre klasser och fler lärare och andra specialister i skolan. Vi vill investera i ett kvalitetsprogram för skolan, med ambitionen att lärartätheten ska öka till nio lärare per 100 elever.

Vårt mål är tydligt – Sverige ska ligga bland topp tio i OECD:s Pisa-undersökning inom matematik, läsförståelse och naturvetenskap 2015. Vi vill se ett nationellt initiativ för att motverka mobbning och annan kränkande behandling i skolan, förbättra modersmålsundervisningen, satsa på elevhälsa och genomföra ett skolkökslyft.

Skriftliga omdömen ska ges från första årskursen så att det är tydligt för elever, förälder och lärare hela tiden vad som krävs för att nå målen. För att varje elev ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och för att främja pedagogisk mångfald ska det vara möjligt att avvika från den nationella timplanen.

Betyg ska ges från årskurs sju. Vi vill utvärdera de senaste årens stora skolreformer och stärka möjligheterna till en likvärdig utbildning, ökad kvalitet och en sammanhållen skola. Gymnasieskolan ska ge alla högskolebehörighet.

4. VÅRD I VÄRLDSKLASS

Alla har rätt till en god sjukvård. Den som har haft möjlighet att teckna en privat sjukvårdsförsäkring ska inte kunna gå före i kön. Vi vill lagstifta om att alla ska få vård efter

behov – oavsett inkomst, var man bor, vilket kön man har, etnisk tillhörighet eller sexuell läggning.

Den fria etableringsrätten ska rivas upp. Det så kallade Vårdvalet ska ersättas av ett Hälsoval så att vårdens resurser går dit där de mest behövs och det hälsofrämjande arbetet förbättras. Alla patienter ska kunna välja vårdcentral – men vårdbolagen ska inte kunna välja patienter. Inga universitets- eller regionsjukhus ska säljas ut.

Vi vill främja folkhälsan. Kraftfulla insatser ska göras för att minska över-och felanvändning av läkemedel. Tillgängligheten i sjukvården ska förbättras genom till exempel fler hemläkarbilar för barn och äldre, fler närakuter och fler kvällsöppna vårdcentraler. Satsningar på bättre kvalitet och tillgänglighet i sjukvården ska gå före fortsatta skattesänkningar. Om det finns utrymme för ytterligare reformer under mandatperioden vill vi förbättra tandvården för unga, genom att förlänga dagens avgiftsfria tandvård från 19 till och med 24 år och genomföra en satsning på förbättrad tandvård för äldre.

5. EN RIKTIG SJUKFÖRSÄKRING – UTAN STUPSTOCK

Alla ska ha rätt till vård och rehabilitering för att kunna leva ett bättre liv och för att kunna arbeta efter egen förmåga. Ingen ska – som idag – bli försäkringslös bara för att en administrativ gräns passeras. Hittills i år har knappt 38 000 personer utförsäkrats. Under helåret 2010 räknar Försäkringskassan med att cirka 43 000 personer kommer att utförsäkras. Det är helt oacceptabelt.

Vi föreslår en förutsägbar och modern sjukförsäkring. Stelbenta tidsgränser ska ersättas med individuella rehabiliteringsplaner. Stupstocken ska avskaffas. Den som har utförsäkrats av regeringens regeländringar och som behöver det ska återförsäkras. Sjukförsäkringen ska ge verklig inkomsttrygghet. Taket i sjukförsäkringen ska höjas i två steg till 8,5 prisbasbelopp 2012. På sikt vill vi höja taket till tio prisbasbelopp så att de allra flesta får ut 80 procent av sin tidigare inkomst i sjukpenning. Vi vill också investera mer i rehabilitering.

6. ÖKAD LIVSKVALITET FÖR ÄLDRE

Vi vill att tryggheten, friheten och livskvaliteten för äldre ska stärkas. Verklig valfrihet ska gälla i vardagen för dem som använder äldreomsorgen. Det handlar om att själv varje dag ha ett stort inflytande över vad man får hjälp med, hur hjälpen utförs och när insatsen görs. För att fler ska kunna anställas i äldreomsorgen ska kommunerna ges tillräckliga resurser.

Vi vill att äldre med rätt till hemtjänst eller boende på äldreboende ska få möjlighet till ett rikare liv.

Vi vill också införa en stimulans till kommunerna för fria timmar redan 2011, som de äldre kan använda som de själva vill. Det kan handla om en extra promenad i friska luften eller ett teater-eller restaurangbesök. Äldre ska kunna bestämma om de vill fortsätta att bo tillsammans – genom en parbogaranti.

Vi vill också införa ett maxtak på 100 kronor för timavgiften i hemtjänsten. Detta som ett komplement till dagens maxtaxa i äldreomsorgen. Vi vill också att stimulera kommunerna att erbjuda äldre omsorg på andra språk än svenska. För att skapa bättre ekonomisk trygghet för dem med små marginaler vill vi förbättra bostadstillägget för pensionärer och förtidspensionärer.

7. SLOPAD SKATTEKLYFTA MELLAN LÖN OCH PENSION

Det måste bli ett slut på diskrimineringen av äldre – i arbetslivet, men också i skattesystemet. Idag betalar en pensionär cirka 700 kronor mer i skatt varje månad till följd av regeringens pensionärsskatt. Det kan vi inte acceptera. Pension är uppskjuten lön. Givet att det statsfinansiella läget så tillåter vill vi avskaffa klyftan i beskattning mellan lön och pension.

Vi rödgröna partier menar att olika typer av inkomst av tjänst ska beskattas lika. Vi vill ta fortsatta steg för att nå en likformig beskattning. Det innebär att skillnaden i beskattning ska minska mellan löntagare och andra grupper utöver pensionärer, exempelvis förtidspensionärer.

8. KREATIVA SVERIGE

Vi vill ha ett kreativt Sverige med ett kulturliv som underhåller, ifrågasätter och ställer saker på sin spets. Om det finns utrymme för ytterligare reformer under mandatperioden vill vi investera i en kulturmiljard. Den nya satsningen på kulturen ska till exempel kunna rymma en maxtaxa i kultur-och musikskolan, ett återinförande av succén med fri entré på statliga museer och ett nytt populärkulturcentrum för film, musik, dataspel och serietecknande.

Vi vill också genomföra ett nytt handslag med idrottsrörelsen. Handslaget ska uppmuntra barn och unga till rörelse, främja utveckling av föreningar och ledare, jämställdhet och integration.

9. BYGG BORT BOSTADSBRISTEN – BYGG ETT TILLGÄNGLIGT SVERIGE

Vi vill möta bostadsbristen genom ökat bostadsbyggande. Sverige behöver en ny bostadspolitik med tydliga och starka ambitioner som gör det möjligt för unga att flytta hemifrån och för alla att hitta det boende man behöver. Vi har satt upp målet att nyproduktionen av hyresrätter under nästa mandatperiod ska fördubblas och att bostadsbyggandet senast 2016 ska uppgå till 40 000 bostäder om året, varav en majoritet bör vara hyresrätter. Möjligheterna att klara detta är beroende av den ekonomiska utvecklingen samt insatser från kommunerna. Vi vill utforma ett statligt stöd för att stimulera ökat bostadsbyggande med inriktning mot hyresrätter till rimliga hyror och kostnader samt miljövänligt teknik.

Därutöver behöver relevant lagstiftning ses över, särskilt bostadsförsörjningslagen, i syfte att stärka allas rätt till bostad, inte minst hemlösa. Vi vill förstärka lagstiftningen mot diskriminering, så att den även inkluderar tillgänglighetsfrågor. Kostnadsaspekterna av genomförandet av en sådan lagstiftning måste belysas noggrant. En stark lagstiftning mot diskriminering ger ett verktyg för att människor med funktionsnedsättningar i större utsträckning blir delaktiga i samhälls- och arbetsliv.

10. TRYGGHET I VARDAGEN

Alla ska kunna känna trygghet i vardagen. Polisen måste ha möjlighet att ge hjälp vid vanliga vardagsbrott och ta upp kampen mot den organiserade brottsligheten. Vi vill effektivisera polisens arbete genom att slå samman polisens myndigheter till en myndighet.

Dagens polisutbildning ska ersättas med en högskoleutbildning. Insatser för att förhindra mäns våld mot kvinnor ska intensifieras. Rätten att vara privat ska värnas. En rödgrön regering kommer att stärka den personliga integriteten. Vi vill bland annat riva upp och göra om FRA-lagen – och för att göra rätt ska en parlamentarisk utredning tillsättas

* * *

5C. ETT HÅLLBART SVERIGE - Där vi tar ansvar för kommande generationer

Sverige ska vara ett land där vi tar ansvar för kommande generationer. Vi har kunskaperna, vi har tekniken, och vi vet att det är dyrare att inte göra något än att göra något. Dessutom finns engagemanget. Många människor och företag tar ett stort ansvar i sin vardag. Men det gör inte den borgerliga regeringen och därför går utvecklingen för långsamt. Det leder till fortsatt hög miljö- och klimatpåverkan – men också missade chanser till ekonomisk utveckling och nya jobb. Vi vill investera brett i klimatomställning. Till exempel genom energieffektivisering och utveckling av förnybar energi och finansiera detta med högre klimat- och miljöskatter. Så tar vi ansvar för framtiden.

1. ÖKA KLIMATINVESTERINGARNA – NYTT KLIMATAVDRAG

Vi vill se ett Sverige som tar täten i klimatomställningen och kraftigt reducerar utsläppen av växthusgaser. Men där är vi långt ifrån idag. Fortfarande förbrukar många bostäder och lokaler alldeles för mycket energi. Här finns stora möjligheter till smartare lösningar. Vi vill uppmuntra fastighetsägare och småhusägare att göra klimatinvesteringar genom att utvidga ROT-avdraget till att även omfatta hyreshus, införa en klimatbonus för bland annat villaägare och bostadsrättsföreningar och stimulera energieffektivisering.

Vi vill också låta det nuvarande ROT-avdraget finnas kvar under hela mandatperioden. Nu föreslår vi också ett nytt Klimat-avdrag för alla hushåll som vill göra större klimatinvesteringar. Klimat-avdraget gäller för den som gör en betydande investering i sin bostad, till exempel installerar nya fönster, och på så sätt får ned energiförbrukningen med minst cirka 30 procent. Dessa hushåll får då fastighetsavgiften nedsatt till 0 kronor per år i tre års tid.

För att därutöver stimulera lokala klimatinvesteringar i kommuner vill vi starta ett nytt Klimatinvesteringsprogram. Vi vill också införa en möjlighet till nettomätning för småskaliga elproducenter. Vattenfall ska behållas och utveckas i statlig ägo.

2. GÖR TRANSPORTERNA GRÖNA

Transporterna står för en stor del av miljöbelastningen i vårt samhälle. Fler transporter – inte minst när det gäller gods – behöver styras om från väg till järnväg. Det kräver betydande upprustningar och förbättringar i järnvägsnätet. Därför vill vi investera 100 miljarder kronor ytterligare för utbyggnad av hållbar infrastruktur 2010-2021. Bland annat vill vi bygga Sveriges första höghastighetsbanor: Ostlänken och Göteborg-Borås och

storsatsa på kollektivtrafik, inte minst i Stockholmsregionen. För att öka andelen som åker med kollektivtrafik ska också försök med till exempel billigare kollektivtrafik kunna genomföras.

Vi behöver också minska utsläppen från biltrafiken. Vi vill stödja omställningen av tunga fordon och stimulera efterkonvertering av bilar. Vår ambition är att det ska vara billigare att tanka förnybart än fossilt. Vi vill behålla nedsättningen av skatten för förnybara bränslen även efter 2013 givet att EU-reglerna tillåter det. Antalet biogasmackar måste öka så att det finns ett nät av stationer över hela landet och så att de som kör en biogasbil kan tanka i de större orterna. Vi vill investera i ökad produktion och distribution av biogas. Vi vill också stödja utvecklingen av el-bilar.

3. SKAPA EN GIFTFRI VARDAG

Vi vill skapa en giftfri miljö – där ingen utsätts för farliga kemikalier i sin vardag. Trots förbud förekommer otillåtna färgämnen i till exempel mat och kläder och otillåtna mjukgörande ämnen i leksaker. Farliga kemikalier är också en del i många människors arbetsmiljö. Vi vill ta krafttag för att få bort de farliga gifterna i kläder, leksaker och mat.

Barnen har rätt att växa upp utan onödiga risker för sin hälsa. Vi vill förstärka kemikalieinspektionens tillsynsarbete så att fler varor kan analyseras och kontrolleras. Vi är beredda att skyndsamt se över kemikalielagstiftningen. Arbetet mot miljögifter i EU och internationellt måste prioriteras.

4. DRIV PÅ DET INTERNATIONELLA KLIMATARBETET

Vi vill se ett globalt ansvarstagande i klimatfrågan där Sverige är med och samlar länder med höga ambitioner för att driva frågan framåt. Att den svenska regeringen inte nådde längre vid klimatmötet i Köpenhamn var ett stort misslyckande. Men nya internationella överenskommelser kommer att behövas.

Stor kraft bör ägnas åt att driva på det internationella klimatarbetet för att öka miljö rättvisan. Vi anser att Sverige inom EU ska driva på för att höja dagens reduktionsmål om 20 procent till 30 procent. Vi ska öka de svenska medlen för internationella klimatåtgärder, men finansiering av klimatåtgärder i fattiga länder ska inte gå ut över fattigdomsbekämpning. Sverige ska vara en tydlig röst i världen mot utvinning av olja i

känsliga naturområden. En internationell konvention för att skydda Arktis miljö behövs, den svenska regeringen bör vara pådrivande i det arbetet.

5. ETT GRÖNARE SVERIGE

Vi vill lämna över ett samhälle till nästa generation där våra stora miljöproblem är omhändertagna. Genom att skydda värdefulla skogar tar vi vår del av ansvaret för att hotade växter och djur ska få fortsätta leva. Stödet till biologisk mångfald ska öka. Genom att våga ställa krav på andra och på oss själva kan vi minska utsläppen och få renare hav att bada i och segla på, utan allvarliga algbloomingar.

Med ett starkare strandskydd i exploaterade områden blir stränderna tillgängliga för alla även i framtiden. Allemansrätten ska ge alla tillgång till en rik natur. Det behövs nya mål för ekologisk matproduktion. Vi säger nej till uranbrytning i Sverige.

* * *

5D. SOLIDARITETEN KÄNNER INGA GRÄNSER

Vår solidaritet känner inga nationsgränser. Vår utrikespolitik syftar till att bekämpa fattigdom, främja demokrati, öka jämställdheten mellan kvinnor och män, öka respekten för de mänskliga rättigheterna, samt bidra till en tryggare och säkrare värld.

Internationellt ska Sverige vara en förkämpe för fred, FN, nedrustning, rättvisa och klimat. Globaliseringen leder till ökat välstånd, men också ökade orättvisor. Finanskrisen och klimatkrisen med dess enorma konsekvenser visar på vikten av globala politiska lösningar.

EU är en central utrikespolitisk arena som ger möjlighet att agera tillsammans med andra. Sverige ska vara en tydlig röst i EU för att kritiskt granska, förändra och förbättra. Vi vill använda det svenska EU-medlemskapet för fler jobb, bättre klimat, ökad jämställdhet och starkare konsumentskydd. Vi anser inte att någon ny omröstning om euron ska hållas under mandatperioden. Norden är en stor och viktig partner. Vi vill se en offensiv nordisk strategi för bättre integration, fler jobb och bättre infrastruktur.

Sverige ska vara militärt alliansfritt. Vi säger nej till medlemskap i Nato. Vi står eniga bakom den utvidgade solidaritetsförklaring som omfattar hela Norden. Målet för vår

försvarspolitik är att bevara Sveriges fred och självständighet, trygga stabiliteten i vårt närområde och att bidra till att stärka internationell fred och säkerhet. Angående det svenska engagemanget i Afghanistan har vi rödgröna partier lämnat tydliga besked.

Sverige ska vara mer aktivt i att med civila medel förebygga konflikter. Vi vill därför stärka Sveriges kapacitet när det gäller medling, konfliktarbete och förebyggande fredsarbete. Det behövs en ny lag om krigsmateriel som bland annat utesluter vapenexport till länder som begär grova och omfattande kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Vi vill att Sverige ska ge minst en procent av BNI i bistånd. Migrationspolitiken ska utmärkas av rättssäkerhet och solidaritet. Alla ska ha rätt till en individuell och rättssäker prövning av sina asylskäl och den som är i behov av skydd ska få asyl. De som flyr undan krig och väpnad konflikt ska få skydd. Skyddet för barn, kvinnor och HBT-personer ska stärkas. Sverige ska arbeta för fred i Mellanöstern och en tvåstatslösning med Israel och Palestina inom säkra och erkända gränser. Sveriges röst behöver höras i världen. En rödgrön utrikespolitik vill göra skillnad.

* * *

5E. POLITIK GÖR SKILLNAD

Vi rödgröna partier har tillsammans presenterat överenskommelser på en rad områden. I den gemensamma vårmotionen 2010 ligger skarpa förslag för statsbudgeten för 2011 och 2012 – som alla är fullt ut finansierade. I vår gemensamma regeringsplattform lade vi nya skarpa budgetförslag för 2011 och beskrev våra reformambitioner för den kommande mandatperioden. Regeringsplattformen och vårmotionen bildar tillsammans grunden för en rödgrön politik som vi nu samlat i en gemensam budgetmotion.

Med ett rödgrönt alternativ kan Sverige bli modernare och mänskligare; mer jämlikt och jämställt. Unga kan få större möjligheter att hitta sitt första jobb. Klasserna i skolan kan vara mindre. Det kan vara lättare att få tillgång till sjukvård – när man behöver den. Vi kan ta stora steg i Sverige för att möta klimathotet och därigenom fått igång många nya gröna jobb. Klyftorna mellan människor och landsändar kan bli mindre. Sverige kan vara ett tryggare land – med fler möjligheter för alla.

6. UTGIFTER

Tabell 6.1 Utgiftsramar och utgiftstak

	<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
	<i>2011</i>	<i>2011</i>
1 Rikets styrelse	11 633	-670
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	12 998	-5
3 Skatt, tull och exekution	10 009	+35
4 Rättsväsendet	36 758	±0
5 Internationell samverkan	2 002	±0
6 Försvar och samhällets krisberedskap	45 306	-2 000
7 Internationellt bistånd	30 513	±0
8 Migration	7 157	±0
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	60 067	-35
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	93 841	+2 200
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	40 624	+263
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	73 092	+500
13 Integration och jämställdhet	6 028	-544
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	69 632	+2 993
15 Studiestöd	23 472	+926
16 Utbildning och universitetsforskning	54 532	+1 564
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	12 195	+94
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	1 282	+1 700
19 Regional tillväxt	3 510	+30
20 Allmän miljö- och naturvård	5 129	+785
21 Energi	2 870	+100
22 Kommunikationer	40 125	+810
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	17 867	+10
24 Näringsliv	5 474	+60
25 Allmänna bidrag till kommuner	88 025	+6 555
26 Statsskuldräntor m.m.	25 970	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	30 637	±0
Summa utgiftsområden	810 746	+15 371
Minskning av anslagsbehållningar	-1 508	-800
Summa utgifter exkl. statsskuldräntor	783 301	+14 571
Utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	222 223	±0
Takbegränsade utgifter	1 005 524	+14 571
Budgeteringsmarginal	57 476	+429
Utgiftstak för staten	1 063 000	+15 000

UO1

Neddragningar i Regeringskansliet. Den borgerliga regeringen har steg för steg ökat resurserna till Regeringskansliet. Det är hög tid att effektivisera, och dra ned anslagsnivån till den som gällde före Sveriges ordförandeskap i EU.

UO2

För att effektivisera den statliga förvaltningen föreslår vi att programmet om offentligt etos i statsförvaltningen avbryts.

UO3

Vi rödgröna partier lanserar ett brett program för att stävja skattefusk. För att detta ska kunna effektueras behöver Skatteverket mer resurser. Vi skjuter därför till 50 miljoner kronor, utöver regeringens tillskott, för detta ändamål. Därutöver säger vi nej till 15 miljoner kronor till Skatteverket för att administration av hushållsnära tjänster.

UO4

Vi avsätter 250 miljoner av regeringens föreslagna 400 miljoner till polisen i årets budget. Men för att förbättra kriminalvården vill vi omfördela resurser inom rättsväsendet; från polisen till kriminalvården. Satsningarna på polisorganisationen ökar trycket på resten av rättskedjan. Kriminalvården går med underskott; bristande resurser skapar en ineffektiv kriminalvård som riskerar att gå ut över de intagnas rehabilitering och arbetsmiljön för de anställda. Rapporter har kommit om kraftig överbeläggning och hårdare klimat på anstalterna. Därför ökar vi anslaget till Kriminalvården med 150 miljoner kronor jämfört med regeringens anslag för 2011.

UO6

Försvarmakten och dess stödmyndigheter har under de senaste två decennierna genomgått en kraftig omstöpning. Nödvändiga, men många gånger smärtsamma, besparingar har gått hand i hand med utvecklande av nya förmågor och ökad kvalitet. Samtidigt har också den internationella dimensionen gått från att vara en perifer sidouppgift till att bli en av huvuduppgifterna för det militära försvaret. Försvarmaktens förmåga att genomföra väpnad strid ska utgöra grunden för att upprätthålla och utveckla det militära försvaret. De nödvändiga förändringarna i personal, materiel- och logistikförsörjning, liksom i

insatsorganisationens utformning och beredskapssystem, ska ske på ett sådant sätt att de leder till ett militärt försvar med högre tillgänglighet och användbarhet samt en god balans mellan storlek och allsidighet. Reformeringen av det militära försvaret måste fortsätta och leda till en mer användbar och tillgänglig insatsorganisation. Denna reformering måste emellertid ske på ett ansvarsfullt sätt.

Vi rödgröna partier gör bedömningen att en besparing på två miljarder kronor är rimlig. Den största besparingen görs i anslag 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap. Inom ramen för förbandsanslaget kommer emellertid satsningar göras på frivilligverksamheten, de nationella skyddsstyrkorna samt på försvarets jämställdhetsarbete. Beträffande anslagsposten 1:4 bedömer vi att en besparing på 445 miljoner kronor är möjlig. När det gäller besparingarna på Högkvarteret handlar det exempelvis om effektiviseringar i organisationen.

UO7

Vi vill att Sverige ska ge minst en procent av BNI i bistånd. För oss rödgröna är det otänkbart att finansiering av klimatåtgärder i fattiga länder går ut över fattigdomsbekämpning. Biståndet behövs mer än någonsin för att bekämpa fattigdom och skapa positiv utveckling i en värld som drabbas allt hårdare av ett förändrat klimat. Detta är ett avgörande ställningstagande för att skapa förtroende från de fattiga länderna i klimatförhandlingarna. Därför anser vi att regeringen bör verka internationellt för att få till stånd nya medel och finansieringsformer för internationella klimatåtgärder. Resurser kan exempelvis komma från en global handel med utsläppsrätter och/eller internationella avgifter på utsläpp från flyg och sjöfart. Vi vill stärka finansieringen av klimatåtgärder i fattiga länder med 250 miljoner kronor 2012.

Swedfund International AB är ett statligt ägt bolag som arbetar med riskkapital och kompetens för investeringar i utvecklingsländer. Vi rödgröna partier ser mycket allvarligt på den kritik som riktats mot Swedfund av Riksrevisionen. De krav på resultat och effektivitet som ställs på övrigt bistånd ska självklart ställas också på Swedfunds verksamhet. Regeringen har inte återkommit till riksdagen med en fullödlig redogörelse för hur man åtgärdat den kritik som tidigare förts fram, vilket vi krävt.

UO9

Vi rödgröna partier föreslår mer resurser än regeringen till kommunsektorn (se UO25). En betydande del av dessa tillfaller landstingen och sjukvården, och möjliggör investeringar i bättre kvalitet och tillgänglighet.

Av de statsbidrag som vi föreslår till kommunsektorn vill vi tillföra äldreomsorgen mer resurser för bättre mat, enklare prövning till hemtjänst, maxtak på 100 kronor för timavgiften i hemtjänsten och guldkant inom äldreomsorgen. Sammantaget uppgår reformambitionerna för mandatperioden på äldreområdet till 870 miljoner kronor 2011 samt 800 miljoner kronor per år under mandatperioden. Vi har som reformambition att förbättra tandvården för unga genom att förlänga dagens avgiftsfria tandvård från 19 till och med 24 år. Ambitionen omfattar 300 miljoner kronor per år.

Vi avvisar regeringens förslag om starta-eget-bidrag inom äldreomsorgen samt förslaget om förstärkningar av valfrihetssystem (LOV) på sammanlagt 35 miljoner kronor..

UO10

En mänsklig och modern sjukförsäkring. Stelbenta tidsgränser ska ersättas med individuella rehabiliteringsplaner. Stupstocken ska avskaffas. Den som har utförsäkrats av regeringens regeländringar och som behöver det ska återförsäkras. Sjukförsäkringen ska ge verklig inkomstrygghet. Taket i sjukförsäkringen ska höjas till 8 prisbasbelopp 2011 och 8,5 prisbasbelopp 2012. Denna reform kostar 1,4 miljarder kronor 2011. På sikt vill vi höja taket till tio prisbasbelopp så att de allra flesta får ut 80 procent av sin tidigare inkomst i sjukpenning. Vi vill också investera mer i rehabilitering. År 2011 investerar vi även 800 miljoner kronor i rehabilitering och försörjning för utförsäkrade.

Givet att det statsfinansiella läget så tillåter vill vi under mandatperioden också höja bostadstillägget till förtidspensionärer till 94,4 procent.

UO11

Höjt bostadstillägg. År 2011 föreslår vi en höjning av bostadstillägget till pensionärer till 94,4 procent. Detta kostar 263 miljoner kronor.

UO12

För att förbättra för barnfamiljerna med de minsta marginalerna samt öka jämställdheten i uttaget vill vi höja taket i den tillfälliga föräldrapenningen (de så kallade vab-dagarna) för 100 miljoner kronor 2011, höja underhållsstödet med 100 kronor i månaden för 200 miljoner kronor 2011 och höja bostadsbidraget för ensamstående föräldrar med 200 miljoner kronor 2011. Vi avvisar vidare regeringens förslag om vårdnadsbidrag.

UO13

Att människor av olika skäl flyttar mellan länder är en naturlig process som ställer naturliga krav på samhället och som tillför nya erfarenheter och kunskaper. Anledningarna till att en individ migrerar kan vara många och sammansatta. Det kan bland annat handla om fattigdom, miljöförstöring, klimatförändring, krig, förtryck eller förföljelse i hemlandet.

Migrationen i världen ökar och Sverige är en del av den utvecklingen. Under de senaste 25 åren har antalet människor som flyttar till ett annat land i världen fördubblats och uppgår idag till cirka 200 miljoner.

När människor flyttar sprids kunskap, nätverk växer och nya möjligheter uppstår. Sverige är i sig ett tydligt exempel på att den kunskap, arbetskraft och mångfald som har kommit hit har haft stor betydelse för svensk tillväxt och utveckling. Men migration kan också innebära stora utmaningar, såväl för de människor som flyttar, som för de länder de lämnar eller flyttar till.

Snabbare etablering av nyanlända. Vår utgångspunkt är att nyanlända invandrare ska vara en prioriterad grupp och få ta del av Arbetsförmedlingens insatser. Därför avvisar vi regeringens lotsar för nyanlända på 474 miljoner kronor, och skjuter i stället till 250 miljoner kronor till Arbetsförmedlingen för bättre introduktion av nyanlända (se UO14). Dessutom vill vi att i princip alla nyanlända ska ha rätt till en individuell etableringsplan, och anslår 30 miljoner årligen till det. Språket är en nyckel för att nyanlända lättare ska få jobb. Vi säger nej till regeringens ineffektiva satsning på SFI-bonus på 100 miljoner kronor och gör i stället en kvalitetssatsning på SFI (redovisas under UO16).

Höjd kommunersättning. Vi vill att alla kommuner ska göras skyldiga att kunna ta emot flyktingar. Under mandatperioden vill vi också höja kommunersättningen vid flyktingmottagande med 130 miljoner kronor.

Utöver dessa förslag har vi som reformambition att tillföra Diskrimineringsombudsmannen 10 miljoner kronor under mandatperioden.

UO14

Yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning. Hälften av platserna inom den yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningen har avskaffats sedan regeringen tillträdde. I regeringens så kallade garantier får endast en liten andel utbildning eller praktik. Vi vill återupprätta den aktiva arbetsmarknadspolitiken. Den yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningen byggs ut så att vi når 5 000 platser i slutet av 2011. Dessa ligger kvar 2012. Därtill vill vi rikta 2 500 platser 2011 och 1 250 platser 2012 till unga mellan 18 och 24 år. Vi vill också göra det möjligt för arbetslösa ungdomar att ta del av högkvalitativa och längre arbetsmarknadsutbildningar och föreslår därför att regeln om högst tre månaders praktik eller utbildning utökas till maximalt nio månader. Dessutom föreslår vi att -90 dagarsregeln, eller det så kallade aktivitetsförbudet för unga, avskaffas.

Utbildnings- och företagsvikariat. Vi föreslår ett stöd som riktas till dem som har anställning, men som vill ta steget att vidareutbilda sig eller starta ett företag. Möjligheten erbjuds endast om en arbetslös samtidigt går in och vikarierar under tjänstledigheten. Programmet omfattar cirka 1 200 helårsplatser under 2011.

Gröna jobb. Programmet Gröna jobb var ett framgångsrikt program för långtidsarbetslösa som vi vill pröva igen. I programmet ska deltagarna jobba med natur- och kulturvård, till exempel med att röja fram kulturminnen, rusta upp promenadstigar och sköta om tätortsnära skogar. Till detta vill vi avsätta 150 miljoner kronor 2011, vilket räcker till cirka 500 platser.

Lönebidrag i kultur- och ideella sektorn. Vi vill ge möjlighet för dem som utförsäkras från den tillfälliga sjuk- och aktivitetsersättningen att erbjudas ett lönebidrag. Med lönebidragsanställningar riktade mot kultursektorn och den ideella sektorn kan många som tidigare haft tillfällig förtidspension få en ny möjlighet att göra en viktig insats. Vi avsätter därför medel som motsvarar 5 000 lönebidrag 2011 och 2 500 lönebidrag 2012.

Arbetsmiljö. För att nå vårt mål om bättre arbetsmiljö måste vi rusta upp arbetsmiljöarbetet. Därför tillför vi i ett första skede 40 miljoner kronor till Arbetsmiljöverkets tillsyns- och informationsarbete, utbildning av skyddsombud och de regionala skyddsombudens verksamhet. Vi vill också ta initiativ till en kartläggning om hur arbetslivs- och arbetsmiljöforskningen bäst kan samlas och hur den ska organiseras. Vi har som reformambition att tillföra 250 miljoner kronor på detta område under mandatperioden för att stärka och utveckla ett viktigt område.

Ungdomsavdrag. Dagens höga ungdomsarbetslöshet är ett slöseri med en hel generations kunskaper och engagemang. Vi vill införa ett Ungdomsavdrag där hela arbetsgivaravgiften tas bort för den som anställer en ung arbetslös. Motsvarande subvention kan ges för den som ger en ung person en praktik- eller traineeplats. Vi har som reformambition att tillföra sammanlagt 600 miljoner kronor på detta område under mandatperioden.

Validering av kunskap. Människors utbildning och färdigheter ska tas tillvara och utvecklas var de än inhämtats. Detta är särskilt viktigt för personer som lärt sig mycket i arbetet eller har utländsk utbildning. Vi avsätter 10 miljoner kronor per år till ett förtydligt valideringsansvar.

Nej till coacher. Regeringen fortsätter att skjuta till ytterligare resurser till ineffektiva coacher. Vi går emot dessa satsningar och frigör på så sätt utrymme för viktiga jobb, utbildnings- och praktikplatser.

A-kassa. Minst 80 procent ska få 80 procent av sin lön i arbetslöshetsersättning. I vårbudgeten tar vi ett första steg för att nå detta mål. Under mandatperioden ska vi ta fortsatta steg för att nå målet. Vi vill prioritera att kostnaderna för medlemskap i arbetslöshetsförsäkringen. Med vår politik kommer kostnaden för medlemskap i en a-kassa att sänkas till cirka 80 kronor i månaden för alla genom en skattereduktion. Det betyder att den löntagare som idag betalar 230 kronor i avgift får en sänkt kostnad om 150 kronor. Vi höjer ersättningsnivån i a-kassan till 80 procent. Taket höjs till 930 kronor per dag 2011 och 950 kronor per dag 2012. Den första höjningen genomförs i april 2011, den andra i januari 2012. Efter 100 dagars arbetslöshet trappas taket i a-kassan ned med 150 kronor per dag. Förbättringarna i ersättningen från a-kassan kostar totalt 2,8 miljarder kronor, men till följd av våra förslag om fler jobb och utbildningsplatser minskar kostnaden för a-kassa med

knappt 1,3 miljarder kronor. Det innebär att anslaget för bidrag till a-kassa och aktivitetsstöd utökas med 1,5 miljarder kronor. .

Bättre introduktion av nyanlända. För att förbättra möjligheterna för nyanlända att snabbt komma i arbete förstärker vi Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag med 250 miljoner kronor. För att kunna prioritera detta går vi emot regeringens övriga justering av arbetsförmedlingens förvaltningsanslag i BP2011.

UO15

Vi vill att fler ska få möjlighet att studera vidare, både i komvux, yrkeshögskola och högskola. Därför bygger vi ut antalet platser och avsätter resurser för studiemedel för tusentals nya studenter.

Vi vill också förbättra studenternas ekonomiska situation. Redan 2011 avsätter vi resurser för att höja bidragsdelen i studiemedlet med 100 kronor i månaden. Vår reformambition är också att gå vidare och höja bidragsdelen och lånedelen ytterligare, så att bidraget höjs med 400 kronor och lånedelen höjs med 200 kronor under den här mandatperioden jämfört med idag. Reformambitionen omfattar 1 520 miljoner kronor. Regeringen föreslår i budgetpropositionen endast en höjning av lånedelen. Detta förslag avvisar vi.

Vi har också som reformambition att förbättra studiemedlet för studenter med barn, omfattande 90 miljoner kronor under mandatperioden.

UO16

Vi avsätter resurser för totalt 44 000 fler studieplatser 2011 och 29 250 fler studieplatser 2012 (se motion 2009/2010:Fi15). Vi avsätter också mer resurser för bättre kvalitet, mer praktik i högskolan och mer studie- och yrkesvägledning i gymnasiet.

Vi har som reformambition att utveckla det Ungdomslyft vi föreslagit till ett bredare Framtidslyft som ska ge fler grupper möjlighet att läsa in gymnasiet med rimliga studievillkor. Framtidslyftet omfattar 450 miljoner kronor under mandatperioden.

UO17

Vi har som reformambition att genomföra en miljardsatsning på ett Kulturlyft under mandatperioden. Satsningen ska till exempel kunna rymma en maxtaxa i kultur- och musikskolan, ett återinförande av succén med fri entré på statliga museer och ett nytt populärkulturcentrum för film, musik, dataspel och serietecknande. För 2011 tar vi ett första steg och avsätter 94 miljoner kronor till kultursatsningar, utöver regeringens nivå.

UO18

Investeringsstöd för hyresrätter. Vi vill utforma ett statligt stöd för att stimulera ökat bostadsbyggande med inriktning mot hyresrätter till rimliga hyror och kostnader samt miljövänligt teknik. Stödet ska omfatta 500 respektive 900 miljoner kronor under 2011 och 2012. Vi vill att regeringen under perioden ska utreda hur en mer långsiktig stödform kan se ut. När ett långsiktigt system är på plats, senast 2013, anser vi att det statliga stödet till bostadsbyggande ska öka ytterligare.

Utvidgat ROT-stöd och skol-ROT. Nuvarande ROT-avdrag ska kvarstå i sin nuvarande konstruktion, och kompletteras med en särskild klimatbonus. Ett nytt ROT-stöd med klimatprofil för renovering av flerfamiljshus införs. Totalt omfattar dessa två förslag 1 miljard kronor 2011 och 2,5 miljarder kronor 2012. Vi föreslår också att det samtidigt inrättas en skol-ROT omfattande 200 miljoner för 2011 och 400 miljoner 2012.

UO19

Stöd till kommersiell service i glesbygd. Regeringen har i viss mån tagit till sig våra förslag om behovet av ett särskilt stöd för att trygga tillgängligheten till viss grundläggande kommersiell service i gles- och landsbygd. Vi menar dock att de 20 miljoner kronor regeringen anslår är otillräckligt, och föreslår att stödet totalt bör uppgå till 50 miljoner kronor.

UO20

Arbete för biologisk mångfald. Vi vill göra en kraftfull satsning på en halv miljard till arbetet för en ökad biologisk mångfald. Dessa pengar fördelas med 100 miljoner kronor till anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur och 400 miljoner kronor till anslag 1:16 Skydd av

värdefull natur. Ett av de områden som särskilt behöver prioriteras är skydd och skötsel av skog.

Nystart för Klimp. Vi vill göra en nystart för Klimatinvesteringsprogrammet (Klimp) som ger kommuner, företag och andra aktörer ekonomiska möjligheter att satsa på klimatvänlig teknik. Vi föreslår att 600 miljoner kronor avsätts till Klimp över perioden 2011-2012.

Omställning av fordonsparken. För att påskynda omställningen av den tunga fordonsparken föreslår vi ett tillfälligt stöd till förnyelse av tunga fordon på 25 miljoner. Vi föreslår ett stöd till efterkonvertering av bilar införs så att fler kan köra miljövänligt. Stödet uppgår till 25 miljoner kronor per år.

Stärkt kemikalietillsyn. Vi vill förstärka Kemikalieinspektionens tillsynsarbete så att fler varor kan analyseras och kontrolleras. För det vill vi anslå 10 miljoner kronor mer än regeringen.

Fler tankställen för biogas. Antalet biogasmackar måste öka. Vi vill investera i ökad produktion och distribution av biogas. För detta avsätter vi 25 miljoner kronor 2011. Reformambitionen för mandatperioden är sammantaget 30 miljoner kronor.

UO21

Satsningar på förnybar energi. Vi vill förlänga och utöka de befintliga anslagen till solvärme och solel, samt annan förnybar energiteknik. Totalt satsar vi 100 miljoner kronor årligen 2011 och 2012.

UO22

I budgetpropositionen blir det tydligt hur regeringen i sin nationella plan för infrastruktur 2010-2021 kraftigt minskar ambitionerna på järnvägs- och kollektivtrafikinvesteringar. Investeringarna i ny järnväg mer än halveras jämfört med under förra mandatperioden medan väginvesteringarna ökar kraftigt. Med regeringens politik kommer investeringarna i väg vara mer än dubbelt så stora som investeringarna i järnväg år 2014. Trots vinterns tågkaos satsar regeringen mindre på drift och underhåll av järnvägen.

Satsning på järnväg och kollektivtrafik. Vi rödgröna vill göra en historisk satsning på järnväg och på kollektivtrafik – en satsning som gör det enklare för människor och företag att göra klimatsmarta transportval samtidigt som det skapar jobb och stärker Sveriges konkurrenskraft. Satsningen innebär en fördubbling av investeringarna i järnväg och kollektivtrafik och omfattar runt 100 miljarder kronor under planperioden 2010-2021 utöver regeringen, och beskrivs i motion 2009/10:T8.

Som ett första steg vill vi satsa 760 miljoner kronor 2011 och 2 400 miljoner kronor 2012 i höjt anslag på järnvägs- och kollektivtrafiksatsningar samt banunderhåll. Pengarna ska framförallt gå till satsning på urban kollektivtrafik och cykel, ökade anslag till drift och underhåll av järnväg, satsningar i hela landet med fokus på jobb och klimat samt buss- och cykelsatsning i Stockholm. Pengarna för 2011 fördelas med 487 miljoner kronor till regional kollektivtrafik (under anslag 1.1 Vaghållning) och 273 miljoner kronor till projektering av strategiska infrastrukturobjekt och stärkt underhåll (under anslag 1:2 Banhållning).

Bredband i hela Sverige. Vi vill motverka den så kallade digitala klyftan. Vi föreslår ett stöd om 50 miljoner kronor för att stimulera lösningar som gör Internet tillgängligt för flera.

Vi avvisar vidare regeringens aviserade förslag om att privata aktörer ska kunna utfärda körkort samt förslaget om att privata aktörer ska kunna utföra lotsning.

UO23

Stöd till ekologiskt och närproducerat. Vi vill återinföra stödet till ekologiskt jordbruk på en nivå om 10 miljoner kronor årligen 2011-2012.

Vi rödgröna partier anser att det är viktigt att Sverige har en god djuromsorg som uppfyller mycket högt ställda krav. Vi vill värna och stärka det etiska förhållningssättet gentemot djuren. För att utveckla det djuretiska arbetet vill vi inrätta en **djuretisk ombudsman** och anslår 20 miljoner kronor från 2012. Ombudsmannen ska verka för en god etisk grund, utvärdera djurskyddskontrollen, ta fram artkaraktäristika, göra djuretiska årliga revisioner samt ge djuretiska råd.

UO24

Turistsatsning. Staten bör, i samarbete med kommuner, föreningar och företag, ta ett ökat ansvar för att locka besökare till Sverige. Vi avsätter därför 50 miljoner kronor per år för detta ändamål.

Forska & Väx. Vi vill tillföra 100 miljoner kronor per år till VINNOVA-programmet Forska & Väx för att underlätta forskning och utveckling.

Konkurrenskraft Sverige. För att stimulera till internationella affärsrelationer som får mindre företag att vässas och växa vill vi etablera ett nytt program – Konkurrenskraft Sverige. Programmet ska bland annat innehålla främjande av export och av utländska investeringar. Vi anslår 100 miljoner kronor årligen till programmet under 2011 och 2012; fördelat med 70 mkr till anslag 2:3 för export och 30 mkr till investeringsfrämjande (anslag 2:4).

Innovationsprogram. Vi vill inrätta ett innovationsprogram för en konkurrenskraftig industri och kunskapsintensiv tjänstesektor på 100 miljoner kronor per år. Vi vill därför anslå 10 miljoner mer än regeringens satsning på innovationsstrategi.

Regeringens politik baseras på principen om utförsäljningar av statliga bolag för utförsäljningen egen skull. Den principen avvisar vi. Vi föreslår i stället att de 20 miljoner kronor som regeringen anslår för utgifter i samband med försäljningar av statliga bolag används till en förbättrad förvaltning av de statliga bolagen.

Finansiering. Vi vill bland annat sänka socialavgifterna för småföretag så att det blir billigare att anställa, se över företagens sjuklönekostnader och införa ett riskkapitalavdrag för investeringar i nystartade företag. Vår mer offensiva politik för näringslivsutveckling och stärkt riskkapitalförsörjning för små och medelstora företag möjliggör också besparingar på regeringens ökade resurser till ALMI (70 miljoner kronor under 1:4) och exportfrämjande (30 miljoner kronor under 2:3). Vidare avvisar vi regeringens satsning på 100 miljoner kronor för att främja kvinnligt företagande.

UO 25

Ökade statsbidrag till kommunerna. Vi rödgröna har som mål att kvaliteten i den offentliga sektorn ska förbättras, särskilt inom sjukvården, äldreomsorgen och skolan. Det ska bland annat ske genom ökad personaltäthet, satsningar på fortbildning och kompetensutveckling. Våra politiska prioriteringar är tydliga: Vårt mål är bland annat att möjliggöra minskade barngrupper i förskolan och öka lärartätheten inom grundskolan. Vi vill öka personaltätheten inom äldreomsorgen och minska kötiderna i sjukvården. Vi vill satsa en miljard kronor per år på att öka tillgängligheten och kvaliteten i vården. Vi vill stimulera kommunerna att erbjuda mer barnomsorg på obekvämt arbetstid, en stimulans omfattande 200 miljoner kronor per år. Vi vill också satsa mer på undervisning på annat modersmål än svenska, en reformambition omfattande sammanlagt 150 miljoner kronor per år. Vi vill satsa mer på elevhälsa, och har reformambitioner om 170 miljoner kronor under mandatperioden.

Under 2011 vill vi stimulera kommunerna att förbättra äldreomsorgen genom en riktad satsning på 870 miljoner kronor. Vi vill också ta ett första steg för ett kvalitetslyft i förskolan med mindre barngrupper och satsar 1 miljard kronor på det. Vi vill också förbättra skolornas arbete med elevhälsa, och satsar 80 miljoner kronor på det. Dessa riktade satsningar är en del av de totala satsningar på kommunsektorn 2011 som tidigare har presenterats.

Vi menar också att det krävs en större översyn av kommunernas ekonomiska förutsättningar, som leder till förbättrade möjligheter för kommunerna att tillhandahålla en god kvalitet i skolan, sjukvården och omsorgen oavsett konjunktur. Därför vill vi säkerställa att resurserna används så effektivt som möjligt för att möjliggöra höjd kvalitet genom att kontinuerligt arbeta med att se över statsbidragens storlek.

Vi har som reformambition att genomföra förslag om sänkt maxtaxa i förskolan och rätt till 30 timmars förskola under mandatperioden. Dessa förslag omfattar sammanlagt 2 650 miljoner kronor per år. Vi vill också gå vidare med förstärkningar av personaltätheten genom att ta ytterligare steg under mandatperioden, omfattande 1,5 miljarder kronor. Vidare vill vi som reformambition genomföra en satsning på ökad personaltäthet i skolan, vilket innebär en satsning på ca 6 000 lärare. Denna satsning uppgår till totalt 3 miljarder kronor.

Mot bakgrund av att vi föreslår ökade statsbidrag till kommunerna skapar vi förutsättningar för kommunerna för att fortsätta att erbjuda gömda barn skolgång, trots att den tillfälliga satsningen på extra resurser om 50 miljoner kronor för detta ändamål försvinner 2011.

Anslagsbehållningar i statliga myndigheter

Vi vill effektivisera den statliga myndighetsförvaltningen så att vi får ut mer av varje investerad skattekrona och presenterade i motion 2009/10:Fi15 ett brett program för detta. En del i detta var att dra in en del av myndigheternas anslagssparande, i denna motion föreslås att regeringen tar initiativ till en sådan effektivisering.

7. SKATTER

Tabell 7.1 SKATTER & ÖVRIGA INKOMSTER		
<i>miljarder kronor</i>	S-MP-V (avvikelse) 2011	Kommentarer
<u>Inkomstskatter</u>		
Avskaffat jobbskatteavdrag för miljonärer. Jobbskatteavdraget skalas ner med 2,5 % över 40 000 kronor/månaden, för den med en månadslön om t.ex. femtiotusen kronor i månaden höjs skatten med 250 kronor per månad.	2,1	RUT 2010:1497
Skattesänkning för föräldralediga, förtidspensionärer, sjuka, arbetslösa m.fl. cirka 100 kronor i månaden	-1	
Nedskalning förvärvsavdrag p.g.a. skattesänkning för föräldralediga, förtidspensionärer, sjuka, arbetslösa m.fl.	1	
Trygghetsväxling , kostnad för medlemskap i a-kassan sänks till 80 kronor vilka följs av nedskalning av förvärvsavdraget med motsvarande offentlig finansiella kostnad (4,7 miljarder)	0	RUT 2010:1496
Sänkt skatt för pensionärer , med en profil som ger en pensionär med 14 000 kronor i månaden cirka 550 i sänkt skatt per månad	-2,5	
Höjt reseavdrag , utökas med 75 öre per mil för att kompensera höjd skatt på koldioxid	-0,2	RUT 2010:1500
Avskaffat RUT-avdrag från 1 juli	0,65	
<u>Socialavgifter</u>		
Nej till de nedsatta socialavgifter för unga , reformen är enligt Finanspolitiska rådet ineffektiv, reformen ersätts av avskaffad arbetsgivaravgifter för den som anställer en ung arbetslös	9,8	RUT 2010:1499
Sänkta arbetsgivaravgifter för småföretag , arbetsgivaravgifterna sänks genom en generell nedsättning riktat mot småföretag motsvarande drygt 15 000 kronor	-2	
<u>Punktskatter</u>		
Höjd skatt på alkohol och tobaksskatt (12,5 procent), vilket höjer priset för en flaska vin med cirka 2,50 och ett paket cigaretter med cirka 2 kronor.	2	
<u>Fastighet och kapitalskatt</u>		
Fastighetsskattepaketet: En fastighetsskatt om 1 procent på taxeringsvärden över 4,5 miljoner kronor, begränsningsregeln utvidgas för att omfatta alla, även sommarstugor. Räntebeläggningen av uppskov avskaffas i ett första steg för belopp upp till och med 200 000 kronor. Fastighetsskatten för flerfamiljshus sänks från 0,4 procent till 0,22 procent. Reavinstskatten höjs med en procentenhet (till 23 procent).	-0,1	RUT 2010:1488
Klimatavdrag för husägare som klimatenoverat sitt hus. Den s.k. fastighetsavgiften avskaffas under tre år.	-0,25	
Höjd stämpelskatt juridiska personers förvärv av fastigheter	0,5	
Nej till höjt schablonavdrag för andrahandsuthyrning av bostäder	0,08	BP2011

<u>Miljö- och energiskatter</u>		
Höjning vattenkraft och kärnkraftsskatt	2	
Höjd skatt på handelsgödsel, vilket minskar utsläpp av kväve och kadmium	0,3	
Skatt på fluorerande växthusgaser, i enlighet med klimatberedningens förslag	0,1	
Höjd koldioxidskatt med 10 öre, vilket motsvarar cirka 29 öre i konsumentled för bensin	2,07	RUT 2010:1498
Sänkt fordonsskatt på bussar för att gynna kollektivtraffik	-0,1	
<u>Övriga inkomster</u>		
Nej till regeringens jämställdhetsbonus (skattekreditering)	0,12	BP2011
Summa skatteförändringar	14,57	

Skatter har vi främst för att finansiera vår gemensamma välfärd. Skattesystemet ska vara likformigt, transparent och enkelt. Möjligheterna till skatteplanering ska minimeras. Genom att kraftfullt bekämpa skattefuskar stärker vi välfärden och skapar rättvisa konkurrensvillkor för företagen. Skattesystemet ska vara rättvist.

Utformningen av skattepolitiken måste ta hänsyn till kvinnors och mäns olika inkomster och ekonomiska villkor i övrigt, i syfte att utjämna de ekonomiska skillnaderna.

Vår gemensamma syn innebär att skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Skatternas utformning ska främja hög sysselsättning och ökad hållbar tillväxt. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade generella välfärden.

I den rödgröna vårbudgetmotionen återfinns den största delen av våra rödgröna skatteförslag (se motion 2009/10:Fi15). I den rödgröna regeringsplattformen tillkom ytterligare några förslag på skatteområdet.

Avskaffat jobbskatteavdrag för miljoninkomster

Vi menar att den som har miljoninkomster inte behöver något förvärvsavdrag. Regeringens orättvisa politik har kraftigt gynnat dem som har mest. Vi vill därför trappa av förvärvsavdraget så att det är borta vid miljoninkomster. Avtrappning sker med 2,5 procentenheter från 40 000 kronor i månaden

Slopad skatteklyfta för pensionärer

Pensionärer ska inte beskattas hårdare än löntagare. En väl fungerande arbetslinje kräver att det både ska löna sig att arbeta och att ha arbetat. Den borgerliga alliansen har medvetet skapat och vill behålla skatteklyftan mellan pension och lön. Vi rödgröna partier vill därför sänka skatten för pensionärer mer än regeringen 2011, med en profil som ger en pensionär med 14 000 kronor i månaden cirka 550 i sänkt skatt per månad. Vi aviserar dessutom att skatteklyftan mellan löntagare och pensionärer ska tas bort under denna mandatperiod.

Likformig beskattning av inkomster

Olika typer av inkomst av tjänst ska beskattas lika. Därför avsätter vi en miljard kronor som finansieras genom att förvärvsavdraget växlas ned med en miljard kronor.

Avdrag för hushållsnära tjänster

Avskaffas från halvårsskiftet 2011.

Trygghetsväxling

Många har fått sina avgifter till a-kassan höjda med hundratals kronor i månaden. Vi föreslår att kostnaden för alla sänks till cirka 80 kronor per månad genom en skattereduktion. Differentieringen av a-kasseavgiften tas därmed bort. Den sänkta kostnaden för a-kassan finansieras genom en nedskalning av förvärvsavdraget med motsvarande summa. Vi vill också se över möjligheten att skapa en skattemässig neutralitet mellan avgifter till arbetsgivar- och löntagarorganisationer.

Sänkta socialavgifter för småföretag

Att sänka kostnaderna för småföretag att anställa och växa är ett prioriterat område. Vi föreslår därför sänkta arbetsgivaravgifter för småföretagen, med 2 miljarder 2011 och sänkta arbetsgivaravgifter och egenavgifter med 6 miljarder kronor 2012.

Sänkt restaurangmoms

Givet att det finns ett varaktigt reformutrymme har vi en reformambition om att sänka restaurangmomsen under den innevarande mandatperioden.

Punktskatt på alkohol och tobak

Vi föreslår att skatterna på alkohol och tobak höjs med totalt två miljarder kronor netto.

Skatt på förmögna & fastighetsskatt

Att återinföra förmögenhetsskatten i sin tidigare form är inte helt realistiskt. Däremot finns det ett behov av att de med stora förmögenheter bidrar mer. Vi anser därför att regeringen bör utreda hur skatten på förmögna kan öka. När det gäller fastighetsskatten vill vi att den nuvarande fastighetsskatten ska kvarstå med tre tydliga förbättringar när det gäller rättvisa, neutralitet och rörlighet (se motion 2009/10:Fi15). Stämpelskatten för juridiska personer vid förvärv av fastigheter höjs med 500 miljoner kronor.

Koldioxidsskatt

Vår bedömning är att nivån på koldioxidsskatten, utöver den befintliga indexeringen, endast ska höjas i två steg under mandatperioden. Vårt förslag är att koldioxidsskatten ska höjas med 10 öre 2011 samt ytterligare 7 öre 2012. Det motsvarar 29 öre 2011 samt 20 öre 2012 i bensinpris i konsumentledet. För att kompensera för dem som behöver bilen för att ta sig till och från arbetet, och de som använder bilen i arbetet, höjer vi reseavdraget med 75 öre 2011 och 150 öre 2012. Fordonsskatten på bussar sänks.

Fordonsbeskattning

Vår gemensamma uppfattning är att fordon med låga utsläpp ska gynnas och bilar med höga utsläpp ska betala mer. En modell som vi vill pröva är en nybilsskatt/bonus. Under mandatperioden kommer vi också att skärpa koldioxidrelateringen av fordonsbeskattningen samt utreda hur förmånsbeskattningen kan reformeras så att inköp av fordon med låga utsläpp gynnas bättre än idag.

Miljöskatt för fluorerade gaser

Ett av klimatberedningens förslag var att införa en skatt för att få bort de fluorerade gaserna. Vi föreslår att en sådan skatt införs

Skatt på handelsgödsel

Vi föreslår att en skatt införs på handelsgödsel. En återföring till jordbruksnäringen ska utredas.

Beskattning av vattenkraft och kärnkraft

Kraftbolagen har under en lång tidsperiod gjort stora vinster genom att sälja el med låga kostnader för ett pris som kraftigt överstiger produktionskostnaderna. Skatten höjs med 700 miljoner för vattenkraft och 1300 miljoner på kärnkraft.

Beskattning av andelsägd vindkraft

Problemen med uttagsbeskattning av vindkraftskooperativen måste få en snar lösning, så att den andelsägda vindkraften åter kan ta en aktiv del i den fortsatta vindkraftsutbyggnaden.

Kilometerskatt för tung svensk och utländsk lastbilstrafik

En kilometerskatt på tunga lastbilstransporter kan tidigast införas år 2013 och ska användas för att finansiera investeringar i infrastruktur. Vid införandet av en kilometerskatt måste dock hänsyn tas till skogsindustrin som saknar alternativ till transport på väg. Vi vill införa en skatt i nivå med vad SIKÅ, Klimatberedningen och Vägverket (RE 40A 2008:10807) föreslagit.

Ineffektiv nedsättning avskaffas

Regeringens Finanspolitiska Råd anser att nedsatta socialavgifter för olika åldersgrupper är ett ineffektivt och dyrt sätt att öka sysselsättningen. Vi delar experternas bedömning och föreslår därför att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga avskaffas. I stället föreslår vi ett ungdomsavdrag.

8. FINANSIELLT SPARANDE & SALDO M.M.

Tabell 8.1: Finansiellt sparande i offentlig sektor 2011

	S + Mp + V	BP11	Skillnad
Inkomster, miljoner kronor	1 718 700	1 704 125	+14 575
Utgifter, miljoner kronor	1 732 511	1 717 941	+14 571
Finansiellt sparande, miljoner kronor	-13 811	-13 816	+4
Finansiellt sparande, andel av BNP	-0,4 %	-0,4 %	

Tabell 8.2: Utgiftstak 2011-2013, miljarder kronor

	2011	2012	2013
S + Mp + V	1 078	1 103	1 118
BP11	1 063	1 083	1 093
	+15	+20	+25

Regeringen planerar att arbeta vidare enligt sin princip om utförsäljningar av statliga bolag för utförsäljningens egens skull. Vi avvisar denna princip, och vill dra tillbaka riksdagens bemyndigande om att sälja statens innehav i SBAB och Posten AB och begränsa regeringens bemyndigande att ytterligare minska ägandet i Telia Sonera. Till följd av detta behöver den beräkningstekniska schablonen över inkomster från utförsäljningar justeras; och vi ber regeringen att återkomma om detta.

I övrigt vad gäller utförsäljningar av statliga bolag har vi tre partier olika ståndpunkter, och vi har för avsikt att ta ställning vid varje enskilt tillfälle då förslag och underlag presenteras.

Stockholm den 27 oktober 2010

Mona Sablin (S)

Peter Eriksson (MP)

Lars Obly (V)

Mikaela Valtersson (MP)

Maria Wetterstrand (MP)

Thomas Östros (S)

Ulla Andersson (V)

Bilaga 1 – Anslagsförändringar för utgiftsområden

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
4:1	Regeringskansliet m.m.	6 550 980	-670 000
<i>Summa</i>		11 632 895	-670 000

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:2	Kammarkollegiet	79 406	-5 000
<i>Summa</i>		12 998 129	-5 000

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:1	Skatteverket	6 688 837	+35 000
<i>Summa</i>		10 008 981	+35 000

Utgiftsområde 4 Rättsväsende

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:1	Polisorganisationen	19 687 663	-150 000
1:6	Kriminalvården	7 449 802	+150 000
<i>Summa</i>		36 757 653	±0

Utgiftsområde 6
Försvar och samhällets krisberedskap

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP-V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	21 175 190	-810 000
1:2	Fredsfrämjande förbandsinsatser	2 310 834	-540 000
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	9 125 855	-20 000
1:4	Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar	6 639 196	-445 000
1:5	Forskning och teknikutveckling	737 031	-100 000
1:8	Försvarets radioanstalt	723 343	-50 000
1:12	Försvarexportmyndigheten	80 000	-35 000
Summa		45 306 118	-2 000 000

Utgiftsområde 9
Hälsovård, sjukvård och social omsorg

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP-V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
5:1	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken	1 906 730	-35 000
Summa		60 066 950	-35 000

Utgiftsområde 10
Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP-V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	21 964 816	+2 200 000
Summa		93 840 789	+2 200 000

Utgiftsområde 11
Ekonomisk trygghet vid ålderdom

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	6 986 000	+263 000
<i>Summa</i>		40 624 493	+263 000

Utgiftsområde 12
Ekonomisk trygghet för familjer och barn

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:2	Föräldraförsäkring	33 992 171	+100 000
1:3	Underhållsstöd	2 059 000	+200 000
1:8	Bostadsbidrag	3 540 000	+200 000
<i>Summa</i>		73 092 355	+500 000

Utgiftsområde 13
Integration och jämställdhet

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:1	Integrationsåtgärder	127 905	-100 000
1:2	Kommunersättning vid flyktmottagande	4 510 283	
1:3	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	521 536	+30 000
1:4	Ersättning till etableringslotsar och insatser för vissa nyanlända invandrare	474 700	-474 000
<i>Summa</i>		6 027 600	-544 000

Utgiftsområde 14

Arbetsmarknad och arbetsliv

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		2011	2011
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	5 931 062	+85 000
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	36 936 325	+1 508 000
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 396 479	+680 000
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	16 089 355	+680 000
2:1	Arbetsmiljöverket	591 037	+40 000
Summa		69 631 844	+2 993 000

Utgiftsområde 15

Studiestöd

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		2011	2011
1:2	Studiemedel m.m.	14 011 979	+937 500
1:3	Studiemedelsräntor m.m.	5 142 637	-12 000
Summa		23 472 135	+925 500

1:2 och 1:3 Fler högskoleplatser, 2 500, studiemedel	+87 500
1:2 och 1:3 Ungdomslyft, 8 000 platser 2011	+120 000
1:2 och 1:3 Fler KY-platser, 1 000, studiemedel	+35 000
1:2 och 1:3 Fler platser på KOMVUX, 5 000, studiemedel	+175 000
1:2 och 1:3 5 000 platser till korttidsstudiestöd	+130 000
1:2och 1:3 2 500 platser i Kunskapslyft 2.0, studiemedel	+200 000
1:2 och 1:3 Höjt studiemedel, bidragsdelen, 100 kr	+190 000
1:3 Nej till höjning av lånedelen i studiemedlen	-12 000

Utgiftsområde 16
Utbildning och universitetsforskning

		Regeringen	S-MP- V (avvikelse)
		2011	2011
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	917 040	-33 500
1:13	Myndigheten för yrkeshögskolan	104 830	+65 000
1:15	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 350 142	+1 120 000
2:1	Högskoleverket	177 031	+412 500

Summa	54 531 516	+1 564 000
--------------	------------	------------

1:5 Nej till betyg från årskurs 6	-15 000
1:5 Nej till entreprenörskap i utbildning till följd av andra satsningar	-18 500
1:13 1 000 KY-platser	+65 000
1:15 Kunskapslyft 2.0, 2 500 platser	+175 000
1:15 Ungdomslyft 8 000 platser 2011	+400 000
1:15 Förbättra kvaliteten i SFI	+100 000
1:15 5 000 platser på KOMVUX	+225 000
1:15 Folkhögskola - 2 000 platser	+170 000
1:15 5 000 platser till korttidsstudiestöd	+50 000
2:1 Bättre kvalitet i högskolan (200 mnkr) + mer praktik i högskolan (40 mnkr)	+240 000
2:1 Bättre studie- och yrkesvägledning i gymnasiet (50 mkr UO 25) och på högskolan	+50 000
2:1 Fler högskoleplatser, 2 500 2011. Högskoleverket bemyndigas att fördela platser	+122 500

Utgiftsområde 17
Kultur, medier, trossamfund och fritid

	<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
	<i>2011</i>	<i>2011</i>
Nytt anslag		
Kultursatsning		+94 000
Summa	12 194 817	+94 000

Utgiftsområde 18
Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik

	<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
	<i>2011</i>	<i>2011</i>
<i>Nya anslag</i>		
Investeringsstöd bostäder		+500 000
ROT-stöd flerfamiljshus från 1/7		+750 000
Klimatbonus		+250 000
Skol-ROT		+200 000
Summa	1 282 195	+1 700 000

Utgiftsområde 19
Regional tillväxt

	<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
	<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	1 515 837	+30 000
Summa	3 509 701	+30 000

Utgiftsområde 20

Allmän miljö- och naturvård

	<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
	<i>2011</i>	<i>2011</i>
Miljöövervakning m.m.	294 993	+50 000
Åtgärder för värdefull natur	829 952	+100 000
Kemikalieinspektionen	189 448	+10 000
Skydd av värdefull natur	742 000	+400 000
<i>Nya anslag</i>		
Tankstationer för biogas		+25 000
Klimatinvesteringsprogram		+200 000
Summa	5 128 861	+785 000

Utgiftsområde 21

Energi

	<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
	<i>2011</i>	<i>2011</i>
<i>Nya anslag</i>		
Förnyelsebar energi		+100 000
Summa	2 870 194	+100 000

Utgiftsområde 22

Kommunikationer

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:1	Väghållning	20 702 367	+487 000
1:2	Banhållning	12 824 814	+273 000
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	120 000	+50 000
Summa		40 124 753	+810 000

Utgiftsområde 23
Areella näringar, landsbygd och livsmedel

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:25	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	26 830	+10 000
Summa		17 866 635	+10 000

Utgiftsområde 24
Näringsliv

		<u>Regeringen</u>	<u>S-MP- V</u> (avvikelse)
		<i>2011</i>	<i>2011</i>
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 938 133	+100 000
1:4	Tillväxtverket	358 942	-70 000
1:5	Näringslivsutveckling m.m.	641 009	-90 000
1:7	Turistfrämjande	140 035	+50 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	193 889	+40 000
2:4	Investeringsfrämjande	58 863	+30 000
Summa		5 473 580	+60 000

Utgiftsområde 25
Allmänna bidrag till kommunerna

		Regeringen	S-MP- V (avvikelse)
		2011	2011
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	85 003 373	+6 555 000
1:2	Statligt utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 017 231	
1:3	Bidrag till organisationer inom det kommunalekonomiska området	4 050	

Summa	88 024 654	+6 555 000
--------------	------------	------------

1:1	Modermålsundervisning	+125 000
1:1	200 traineeplatser i välfärden	+400 000
1:1	Bättre studie och yrkevägledning i gymnasiet	+50 000
1:1	Statsbidrag (skola, sjukvård, sysselsättning)	+3 500 000
1:1	Statsbidrag för heltidssatsningar i kommunsektorn	+500 000
1:1	Konjunkturstöd	+2 000 000
1:1	Stimulansbidrag för barnomsorg vid obekvämt arbetstid	+200 000
1:1	Nej till barnomsorgspeng	-220 000
1:1	Program för bättre mat	+50 000

Bilaga 2 – Typfallsberäkningar

Riksdagens utredningstjänst har i PM 2010:1599 gjort en jämförelse av effekterna för några olika typhushåll mellan regeringens förslag i budgetpropositionen för 2011 och de rödgröna förslagen i denna motion.